

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt
Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal
Budapest, József-körút
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achiles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcs-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre“ a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet,“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egyetemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivó-Egylet,“ az „Érsekújvári Vivó- és Torna-Egyesület,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egyesület,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a „Kolosvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Föv. Vivó-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Makói Torna-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárh. Torna-Egyl,“ a „N. Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja Újhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai torna-Egylet,“ a „Szarvas Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhely Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ és az „Ujvidéki kerékpár- (Bicycli Egyesület,“ a „Pápai korcsolya-egylet,“ a „Torontáli korcsolyázó- és hajós-egylet,“ „Szegedi Kerékpár-egyesület,“ „Veszprémi torna-egylet,“ „Tordai korcsolyázó-egylet,“ „Budapesti Torna-Club,“ „Zombolyai atletikai club,“ a „Szászvárosi atletikai club,“ a „Szolnoki korcsolyázó-egylet,“ a „Budapesti polgári lövészesegyesület“ „Sportkedvelők köre“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

TORNA

A temesvári kath. főgymnasium torna-ünnepélye,

melyet a főgymn. Ő Fekéje megkoronáztatása huszonötödik évfordulójának emlékére rendezett, a kedvező idő miatt június hó 20-a helyett 22-én volt csak megtartható a Bega jobbpartján levő katonai lovagló téren. Az ünnepélyen az igen kedvező idő mellett jelen volt Klamarik János miniszteri osztálytanácsos, Pfeiffer Antal igazgató és a főgymn. tanári kara kíséretében. Részt vett az ünnepélyen a város előkelősége mellett igen nagy számú és válogatott közönség. Az ifjuság délután öt órakor dob- és trombitaszó mellett, nemzeti színi zászló alatt vonult ki katonás, délczag magatartással, négyes rendekben a szépen feldiszitett lovagló térre. Festői látványt nyújtott a tornaruhába öltözött ifjuság felvonulása a katonai zenekar Rákóczy-indulója mellett, mely után kezdetét vette a rend és szergyakorlat. Előbbinél meglepte a nézőt az a bámulatos pontosság, fegyelmelzetség, melyet a tanár, Müller Károly, ilyen nagy tömegnél képes volt kifejteni, ez különösen a parancsokra történt szabatos evolúciónál emelkedett tetőpontra és mint egy finomul kidolgozott rajz szingazdag látványt nyújtott a szemlélőnek. A szergyakorlatoknál, hol csoportonként voltak a tanulók beosztva, testi erejük mellett ügyességüket és correct testtartásukat mutatták be kedvező oldalról. Nagy érdeket kölcsönözött az ünnepélynek a gerelydobás és a 100—150 méter távolságu versenyfutás.

Ugyanazon rendben, hazafias dalokat énekelve vonult vissza a tanulóifjuság esti nyolcz órakor a főgymn. épülete elé, a hol a szózat lelkes eléneklése fejezte be a kellemesen lefolyt tornaünnepélyt, melyről a helyi sajtó a legnagyobb elismeréssel adózott első sorban a vezető tanárnak.

A meghívokon Cserei József tanárnak következő epigrammája buzdítja a tanulóifjuságot:

Fiainkhoz.

Szellemi s testi erő egyetértve dicsíti a férfit,
E kettős lépcső édig emelheti őt;
Példa reá Pindar hērőszai s szent koszorújak;
Nem tunya élv, az erény fonta fejükre a dísz.
Harczok után iszszák űk isten-ajakkal a nektárt,
Oltár lett sírjok, s Spárta nem őzri falát.
Hősök sarja, honért lánggal hevülő magyar ifjú,
Műveld ősi erőd, tartsd fen atyád örökét.
Akkor a lomha tömeg, mit a porba taszit súlyos átka,
Mint tüzette aczél áll meg a sors mezején.
Akkor e látnoki szó: „Bizalmam az ősi erénybe,“
Egy ragyogó kornak hajnala, záloga lesz.

Temesvár, 1892. jun. 20.

Cserei József.

A 100 mt. futásban az első futamban első jutalmat nyert Dobó János, Bancsák Ágost I. A), Gál Lajos, Heib János I. B), Mikuleszku Adrián, Simonics Miksa II. A), Lélek Károly, Probst János II. B), Balindov Iván, Králik János, Kohn József, III., Angyel György, Moór József, Wimmer József IV., Pavlás Kálmán, Tillger Miklós V., Popovics Milos VI., Dobó Kálmán VII. o. t.; második jutalmat nyert Singer Árpád, Huszka Jenő I. A), Gyer-tánffy Zsigmond, Patai Rezső I. B), Kremser Dezső, Biela Ernő, Réger Imre II. A), Hencz Károly II. B), Lukics Gyula, Klein Gyula III., Lelik István, Schweitzer Pál, Baranyi Antal IV., Vulpe Miklós, Bukovetz Ferencz V., Bertin Béla VI, Novák Aurél VII. o. t. — Rudugrásban győztek: Marán József VI., Dobó Kálmán VII. oszt. tan.; a nyújtón győztesek: Siposs István, Dobó Kálmán, Rosenthal Mór VII., Krivácsi Dezső, Kendeffy Vidor, Martin József, Végling János VI. o. t.; gerelyvetésben kitűnt Stefanovics Milivoj VI.; korlátornázásban kitűnt; Gyorgyevits Luczián IV., Hausenstein József V., Uhrmann Henrik VI. o. t. a jelzettek a nm. Miniszterium által küldött Elismerő okiratot nyertek.

A szegedi torna-egylet disz- és verseny tornászata.

Julius 3-án délután tartotta meg a szegedi torna-egylet az újszegedi népkertben érdekes disz- és verseny-tornászata, amely már előzőleg az ország több torna-egyletének felköltötte figyelmét. Népes és látogatott volt a verseny. Három budapesti testedző-egylet, a torna-club, az athléta-club és a „magyar testgyakorlók köre” küldött le versenyzőket.

A budapesti torna-club tagjai 23-an zászlójuk alatt jöttek le, festői egyenruhákban; versenybírákként működtek: Elnök: Pálffy Ferencz, tagok Bokor Pál, Janky Lajos, dr. Lázár György, Nagy Ferencz, Pálffy Sándor, Porzolt Gyula, Piukovits Ödön, Rainer József dr. Rósa Izsó. Időmérők: dr. Rigó Endre, dr. Ottó József. Indító: Kováts István, egyleti művezető. Orvos: dr. Gyuriza Sándor.

Szabadgyakorlatok.

Kürtszó jelezte a tornászcsapat fölvonulását, katonás sorokban, egyleti egyenruhákban jöttek Kováts István művezető vezetése alatt. A fővárosi egyletek délczege, athlétákat küldtek a versenyre, akik a megkezdődött szabadgyakorlatok alatt plasztikusan tornáztak. Betanult szabályossággal ment ez a dolog, a közönség élénk figyelmével.

Versenytorna a nyújtón.

Nyílt verseny. Versenyzett hat budapesti és három szegedi: Lassel Gyula, Szőgy Béla, Sprüngli János, Réthy Menotti, Biegelbauer Antal B. T. C. tagjai, Bózsó János, Hubert György, Kulishich István Sz. T. E. tagjai, Müller Dávid M. T. K. tagja.

Első lett: Lassel Gyula. Második: Müller Dávid. Harmadik: Bózsó János.

Magasugrás.

Zárt verseny, versenyeztek: Kulishich István, Bózsó János, Rainer Oszkár, a Sz. T. E. tagjai. A díjakat az egylet két legjobb ugrója vitte el. Kulishich István, 1.75 m. magas ugrással első, Bózsó János, 1.65 m. magas ugrással második.

A korláton.

Nyílt verseny. Nevezések: Weinwurm Rezső, Weinwurm Antal, Lassel Gyula, Szőgy Béla, Réthy Menotti, a budapesti torna-club tagjai, Bózsó János, Hubert György, Kulishich István, a Sz. T. E. tagjai. Müller Dávid, M. T. K. tagja. Érdekes vetélkedés után:

Első: Szőgy Béla. Második: Müller Dávid. Harmadik: Weinwurm Rezső.

Távolugrás.

Nyílt verseny. Neveztek: P. Gulyás Gyula M. A. C. tagja. Réthy Menotti, Schwarzmayer Lajos, Szőgy Béla, Biegelbauer Antal B. T. E. tagjai. Sajtos Samu M. A. C. tagja. Bózsó János Sz. T. E. tagja.

Hamar kidőltek a versenyzők közül négyen. Utolsó állottak: Réthy, Gulyás és Bózsó. Az utóbbi 5.85 m. távolugrásnál tovább nem vitte, Gulyás 5.90-et, Réthy 5.95-öt ugrott.

Első: Réthy Menotti. Második P. Gulyás Gyula.

Sikverseny.

Távolság 100 méter. Zárt verseny. Nevezések: Bózsó János, Csikós Ede, Holtzer Emil, Holtzer Tivadar, Rajner Oszkár, Till József, Vékes Bertalan a szegedi torna-egylet tagjai.

Első: Bózsó János, aki 12 másodperc alatt futotta be a 100 méteres pályát. Második: Holtzer Emil.

Sikverseny.

Távolság 200 méter. Nyílt verseny. Nevezések: P. Gulyás Gyula, M. A. C. tagja. Sajtos Samu, M. A. C. tagja. Réthy Menotti, Weinwurm Rezső, Aprily János, a B. T. C. Vangyel Géza, aradi tornaegylet tagja. Bózsó János, Sz. T. E. tagja.

Első: Sajtos Samu, aki 24 másodperc alatt ért be. Második: Réthy Menotti.

Rudugrás.

Nyílt verseny. Nevezések: Szőgy Béla, Réthy Menotti, Biegelbauer Antal, B. T. C. tagja, Kulishich István, Sz. T. E. tagja.

Réthy 2.60 métert ugrott, Szőgy 3 métert.

Súlyemelés.

Nyílt verseny. Nevezések: Schwarzmayer Lajos, Réthy Menotti B. T. C. tagjai. Bródy József aradi tornaegylet tagja, Holtzer Emil, Sz. T. E. tagja.

Schwarzmayer Lajos, 27-szer, Réthy Menotti 15-ször, Holtzer Emil 11-szer, Bródy József 10-szer emelte föl a 48 kiló súlyu vasrudat.

Gátverseny.

Távolság 150 méter 3 akadálylyal. (Nyílt verseny.) Nevezések: P. Gulyás Gyula, M. A. C. tagja. Réthy Menotti, Aprily János B. T. C. tagjai. Sajtos Samu M. A. C. tagja, Bózsó János, Holtzer Tivadar, Rajner Oszkár, Till József, Weisz Mark Sz. T. E. tagja. Két sövény- és egy távugrás voltak az akadályok.

Első: Sajtos Samu, 20 másodperc alatt téve meg az utat. Második: P. Gulyás Gyula.

A budapesti torna-club tagjai ezután meg műtornázást mutattak be a korláton. Majd a versenybírószám határozatait olvasta föl a jury elnöke, Pálffy Ferencz s kiosztotta az érmeiket.

A versenyek győzteseit éljenezve emelték vállaikra a tornászok. A közönség széteszlott, az egyletek tagjai zárt sorokban bevonultak a városba. Este a „Tisza” szállóban fényes banquette volt. Szónokoltak: Pálffy Sándor, Porzolt Gyula, Dr. Ottó tanár, stb.

Sz. N.

Játékok.

A Zenta városi gymnasium, igazgatója **Szücs Lajos** értekezése a testi nevelésről.

A tornászat a testi nevelésnek eddig alkalmazásban levő eszköze. Célja az, hogy a testet erőssé és ügyessé tegye; azonban e célra kevés heti óra miatt teljesen meg nem valósíthatja.

A tornázást csak tiszta, jó levegőjű s pormentes helyiségben szabad tartani. Ebéd után tornászni s az ifjúságot felhevülten a szabad levegőre bocsátani veszedelmes dolog.

Mivel a szabad-, rend- és szeryakorlatokban kevés a szórakoztató elem s a lezckék egyik nemének tekintetők. igen czélszerű azokat tornajátékokkal összekötni s ezek által az ifjúság kedélyét felvillanyozni.

A testi nevelésnek a tornászatnál még hathatósabb eszköze a játék. A játék a testi és lelki erők összhangzatos fejlődésére a legjótékonyabb hatású foglalkozás.

A játékok megválasztásánál mindennek fölött szem előtt tartandó, hogy első sorban csakis a magyar ifjúság közt elterjedt játékokat kell alkalmaznunk, hogy a nemzeti szellemet e téren is meggyökereztessük a fogékony szívekben. Igen fontos továbbá a verseny szellemének ápolása is a játékok által, melyről gróf Csáky Albin val.

és közökt. miniszterünk ekként nyilatkozik: »Különösen az utóbbi, a verseny ápolása részesült igen csekély figyelemben felsőbb iskoláinkban, holott az ifjuságnak a másokkal mérkőzés és próbálkozás iránt való természetes hajlandósága, feltéve, hogy tuzott nagyravágyásra nem nem fajul, minden idők tanúsága szerint a nevelésnek nagybecsült eszköze volt.«

A testedző játékok között az elsőség kétségkívül a labdázást illeti meg. Ennek, valamint más sok mozgással járó játéknak hatása úgy a testi, mint a szellemi nevelésben igen szembetűnő s mással nem pótolható.

A gyors mozdulatok, futás, ugrás mikkel e játékok össze vannak kötve, a tüdőt tágitó és erősítő erélyesebb lélegzés, kiabálás a szabad természet élenyben gazdag, üde, tiszta levegőjét sokkal nagyobb mennyiségben viszik a tüdőbe, mint a közönséges séták, nem is szólva a léha semmivéséről. Az élenytől táplált s a szokottnál erélyesebb körforgást végző piros vér hatalmasan elősegíti az emésztést, a test anyagcseréjét, miáltal a gyenge gyomrok játékonny orvosszerének bizonyul.

Ciceróról mondja Felméri, hogy midőn emésztési zavarokat észlelt magán, nem orvoshoz sietett, hanem Görögországba ment. Itt belépett a gymnasiumba, a görögök festgyakorló intézetébe, szorgalmasan részt vett az atletikai gyakorlatokban s a két évi kemény munka után visszatért a forumra küzdeni oly egészségesen, mint a földjét mivelő parasztok. Mivel a testedző játékoknál minden izom egyenletesen s eröltetés nélkül fejlődik; mivel a játékokozta élénkség és örömméret az idegekre is kellemesen s erősítőleg hat: a játékok élettani hatása megbecsülhetetlen s korunk divatos betegségeinek, az idegességnek legjobb orvosszerei. A növendékek összes testi és lelki sajátságai sehol sem mutatkoznak szembetűnőben, mint a játékokban s így a nevelőre nézve megbecsülhetetlen támaszpontul szolgálhatnak nevelői eljárásában.

A játékok jellemfejlesztő hatásuk miatt is igen becsesek. A játék kitartásra türelemre szoktat, mi általános elterjedés mellett a szalmalánghoz hasonló jellemvonás átalakítására vezethetne. Az angol tanulók türelme, melylyel egy-egy játékban magukat gyakorolják s valamely versenyre előkészülnek, valóban bámulatos. Ime az angol nép jellemzilárdságának, szívós természetének életgyökerei!

A játék a benne résztvevőt önmaga ellenőrzésére s önfegyelmzésére készíti. Hanyag, aluszékony játszókat károsan folynak be a játék menetére és saját kárukön tanulják meg a figyelem és önuralom becsét most a játékban, idővel az életben.

A játszó kénytelen megfontolva cselekedni, a játék mozzanatait hidegvérrel követni, gyorsan határozni s azt épolly gyorsan végrehajtani.

A gyakorlatlan játszó kénytelen hibáját belátni, társainak szemrehányásait tűrni; azonban saját javára, mert a hiúságtól, önteltségtől s egyéb káros kinövéséktől így szabadul meg legbiztosabban.

Hogy a játék sikerüljön, a játszókat kénytelenek alárendelni magukat a vezető intézkedéseinek. Mivel az engedelmesség és alárendelés igen nehéz dolog, korán kell kezdeni annak megtanulását s hozzá ily kellemes és biztos módon: játékok útján. Minden gyermek kénytelen belátni, hogy a játék szabályainak s a vezető intézkedéseinek ignorálása a párt bukására vezet. A vezetőt a legjobb játszókat közül rendszeren önkényt választják ki, míg jól játszani megtanult, bizonyára az engedelmség erényét is elsajátítja, mi legjobb biztosítéka az okos parancsolási képességnek. Ha azonban ehez nem ért, aláren-

deltjei forradalmat csinálnak és leteszik. Mint ezekből kitetszik, a játék a társadalmi erényeknek, az összhangzó testületi életnek kuforrása.

Az angolok példája legvilágosabban mutatja a játékok nemzeti nagy fontosságát. Az angolok a játékot évszázadok óta szükségesnek tartják és gyakorolják. Országuk zordon éghajlata erős testet kíván s arra ők testgyakorlással tesznek szert.

Mint Felméri mondja: »Tapasztalásból tanulták meg hogy az a kereskedő-sogéd, ki naponta néhány órát testgyakorlatra szentel, kétszerte több munkát végez és sokszorta több erkölcsi erőt bir kifejezni, s hogy az a tanuló, ki a nappalnak csak egy részét tölti a könyvek mellett, s más részét üdítő játékokra használja, sokkal gyorsabban halad, mint aki egész nap a könyvek mellett penészedik.«

Nemzeti játékaik a cricket és a kirugó-labda (football) melyek az izmok erélyése mellett a bátorságot, hidegvérűséget, önzetlenséget, és lélekjelenlétet mindennél biztosabban fejlesztik. Az angol nevelőintézeteknek egyik legfőbb alkotó része a nagyszerű játéktér, hol a játékokra hetenként 12—20—25 órát fordítanak az intézetek különfélesege szerint. Ez természetesen csak úgy lehetséges hogy a növendékek bennlagnak az intézetben a nevelőoktatásuk ügyét egészen egy kéz intézi. Innen van hogy a játék az angoloknál az iskolából a társadalomba is átment s Angliában nemcsak gyermekek, hanem férfiak s nők, közpolgárok s magas rangú állam férfiak is egyaránt játszanak.

Ugyancsak Felmérinél olvassuk, hogy »a nemzeti szellemnek is nagy építőmestere a játék. Az angolnak ha Chinában, ha Indiában, ha Ausztráliában van, vagy ha új hódítást tesz (Cyprus szigete), ha a világ bármely részén van, első dolga játéktér után látni, játéktérre alkotni. Így lesz a cricket, így a csolnakázás nemzeti intézménynek, oly lánczozó, mely összekapcsolja az angolul beszélőket a világ minden részén.« A testi nevelésnek szükségességéről s benne a játékoknak nagy fontosságáról meg lévén győződve, már a legközelebbi mult egy pár iskolaévben, de még inkább a most elmultban azon voltunk, hogy növendékeink télen korcsolyázzanak, nyáron fürödjének s kik még nem tudnak, uszni tanuljanak.

A korcsolyázás a lábizmokat erősíti s az egyensulyozással a testet edzi s ügyessé teszi. Az erősen táguló tüdőt a friss levegő erősíti s a vért felfrissíti. A lomhaságot veszítő test rugalmassá válik s a lélek is megelevenedik. Ennélfogva haszna igen nagy.

Az uszás a benne résztvevő izmokat edzi, a tüdőt és a mellkast tágitja, fejleszt s az életmentésre képessé tesz. Ugy ezen tulajdonságai, mint a fürdészel járó tisztaság és üdülés miatt igen kívánatos, hogy ahol a helyi viszonyok (mint pl. nálunk Zentán) lehetővé teszik, mindenki megtanulja, minél többet gyakorolja. De gondoskodásunk tárgyát leginkább a játékok képezték. Szerdán és szombaton délután, ha az idő engedte, a tanulókat zászló alatt s dobszó mellett a Népkertnek a várostól a célra átengedett nagy játéktérre vezettük; előttük ismeretlen játékokra őket betanítottuk, játszásra buzdítottuk, a játszani vonakodókat arra utasítottuk s őket a játékokban vezettük. Felmentést csak beteg tanuló nyerhetett. Ha az idő kevésbé volt alkalmas, az intézet udvarában levő szép tornateret használtuk fel az említett célra. Mivel pedig itt sok tanuló kényelmesen nem játszhatik, azoknak egy része tornaversenyben vett részt a tornatanár vezetése alatt. Ugy ő, mint az igazgató s egyik-másik rendes tanár mindig jelen volt az ily játékokon.

ATHLETIKA

25.000 frtos díj aranyban. Boldog Anglia, hol ily szép összegű díjért küzdhetnek az athleták. Londonban volt legközelebb ezen összegért egy box verseny, melyet a Nemzeti sport club tűzött ki, részt vett az amerikai Jackson P. és az ausztráliai Slovin Fr. a küzdelem keztyűkkel történt. Tíz menetben dönt el az érdekes küzdelem, míg végre az amerikai separte be a kis vagyontát.

USZÁS

Távuszás Bécestől Pozsonyig. A bécsi műkedvelő uszókлуб az idei fürdővádra rendkívül érdekes uszóversenyt rendez, melyben nem kevesebbiől van szó, mint arról, hogy a versenyzőknek Bécestől Pozsonyig kell leusznii. Ennek a távolságnak a megúsására legalább hét-nyolcz óra kell, de nem annyira az uszás rendkívül hosszú tartama, mint inkább az nehezíti meg nagyon a megoldandó sportfeladatot, hogy az uszó a hideg víz behatását a testre kibírja-e ennyi ideig. A versenyzőknek mindenesetre a legedzettebb testű uszóknak kell lenniök Tekintettel a víz hőmérsékletére, a klub ezt a versenyszást augusztus közepén szándékozik megtartani.

VIVÁS.

A Rösler-féle vivó-iskola vivó-ünnepélye m. hó 16-án délután diszes közönség előtt ment végbe Kecskeméten. A tornacsarnok ez alkalomból csinosan fel volt díszítve, az ünnepélyt nagy érdeklődés között nyitotta meg a vivó-mesternek »A hölgyek és a párbaj« cím alatt irt humoros felolvasása, melyet Silbiger Béla olvasott fel nagy tetszés mellett. Az iskola vivást Lukács Károly és Kozacek József mutatták be igen szép mozdulatokkal, bár egy kis lámpalázuk volt. Utána Polónyi Dezső és a vivómester vitör-mérkőzése következett. Polónyi, mint halljuk, Martinengő híres pozsonyi vivó mester tanítványa és a kitűnő iskola meg is látszik rajta, a mennyiben neki is gyönyörű állása és mozdulatai vannak, azonban a sokkal fűgőbb vivó mester által mégis legyőzött; a közönség mindkettőjüket zajos éljenzés és tapssal jutalmazta. A haladók kardversenyében csak Zimay Károly és Glück Géza álltak ki, azonban mindkettő roppant izgatott volt, mi nem vált előnyükre. Végre hosszas küzdelem után Zimay egy »volt«-tal győzött, megnyerve a »kecskeméti takarékpénztár« által kitűzött egy darab aranyat. A manzsett vivásban díjult kitűzött díszes írókészetet, valamint a kezdők assut-versenyében a díjat képező arcképrámát is Tomka Zoltán vitte el három versenytársa elől. A vivók általában kitűntek szabatos, szép mozgásukkal és biztosságukkal. Ezután következett a »kardpárbaj«, az igazihoz mindenben hasonlóan: segédekkel, orvosokkal, jegyzőkönyv felolvasással stb. A közönség ezt is derült érdeklődéssel nézte végig. A balkézvivás az egyik vivó távolléte, a hólyag-vivás pedig az idő előrehaladottsága miatt elmaradt. Böven kárpótolta azonban a közönséget Vezsenyi Béla és a vivó-mester ökölvívása, melyben mindketten bámulatos ügyesen háritották el a legerősebb dőféseket. Végül a díszornázás következett, melyben Kozacek József és a vivómester vett részt. A gyűrűhintán bemutatott gyakorlatok sok erőt és ügyességet igényelnek s a közönség zajosan éljenzete mindkettőjüket, de különösen Rösler-t, ki megmutatta, hogy nemcsak jó vivó-mester, hanem tornász is. Miután a díjak kiosztattak és a vivó-mester megköszönte a közönség pártfogását, az ünnepély véget ért s a jelen voltak teljesen meglegedve oszoltak szét.

LÖVÉSNET.

A budapesti polgári lövőházban 1892. július hó 10. tartott rendes díjlövészetet a következő czéllövők nyertek:

A 150 méter távolságu rendes czéltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Nemay Antal. 2. Benkő Ferencz. 3. Arnold Róbert. 4. Wolf D. György. 5. Welsch Emil.

A 150 méter távolságu rendes czéltáblán középlövésre:

1. Welsch Emil. 2. Déván Károly. 3. Ruprecht József Szatmárról.

A pisztoly czéltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Palotay Rezső. 2. Dr. Axamety Lajos. 3. Jaritz András. 4. Harsányi István. 5. Wolf D. György.

A pisztoly czéltáblán középlövésre:

1. Jaritz András. 2. Wolf D. György. 3. Dr. Axamety Lajos. 4. Mihály Ferencz. 5. Palotay Rezső.

Mélylövés. A kezdők czéltábláján legtöbbször talált:

1. Kohler Alajos.

Kördíjjak:

1. Kohler Alajos. 2. Habicht Károly. 3. Allay Gyula.

A kezdők pisztoly czéltábláján legtöbbször talált:

1. Binder Pál. 2. Hubert Vilmos.

Összes lövések száma 2340.

Érczegyi Ferencz
főlövész-mester.

A budapesti polgári lövész-egyesületnek a mozgó czéltáblák (vadász-czéltáblák), lövendszabályai.

1.

A mozgó czéltáblákra csupán vadászatra használható fegyverekkel lehet; még pedig használható:

a) a szarvas-táblára való lövészetnél minden öblü (Kaliber) egy vagy több csövü vadászfegyver, tetszés szerinti irányzókkal (Visir), lövedéknek pedig minden alakú ólomgolyó. Az ugynevezett feszülő (Expansions) avagy robbanó (Explosions), pemküönben az acél-burkolatu és több részből álló golyók használata tilos.

b) A nyúltáblára kivétel nélkül csakis göbecscsel és oly fegyverekkel lehet, melyeknek cső-átmérője a 12-es öblüeknél nem nagyobb, A 4-es számú göbecseknél nagyobbakat használni nem szabad.

2.

A szarvas-czéltábla, mely 75 méter távolságra van felállítva, egy kerekded, 30 cm. átmérőjű és 4 körre osztott tárcsával van ellátva. E tárcsán a körök legszélsőbbike 2, a legbelsőbb 5 pontot számít. Minden e tárcsán kívül a szarvast érintő lövés, egy pontot tesz. Minden lövés külön jeleztetik, dupla találóknál csak egy, és pedig a jobbik lövés érvényes.

3.

A lövészet megkezdéséhez egy lövész-bizottsági tag jelenléte szükséges. A lövész által adott jelre megindul a czéltábla, és vagy jobbról, vagy balról jövet, a 45 méter széles nyiladékok (Schneisse) áthaladja.

A czéltábla megjelenése előtt a fegyvert vállhoz emelni, vállmagasságban tartani, vagy agyával a felsőkart érinteni nem szabad. Ha a czéltábla a nyiladékokat áthaladta, anélkül, hogy a lövész lőtt volna, ez hibának tekintetik s jegyzetetik. Ellenben azon esetben, ha a fegyver megállapítható módon el nem sülné, az egyszeri töltényváltás megengedtetik. Ismétlő esetben a következő lövész kerül sorra.

4.

Minden lövőnek egymásutáni 5 lövése van, és e czéltáblán díjlövészetek alkalmával 20 lövéses bárczák fognak kiadatni, melynek ára esetről esetre megállapítatik.

A lövbárczák osztályzásánál az utolsó, esetleg utolsóelőtti lövés s. u. t. a döntő.

5.

Állásdíj fejében e czéltáblák egyszeri használatáért fizetendő:

a) egyleti tagok részéről 30 kr.;

b) tagok által bevezetett vendégek részéről 60 kr., mely befizetések számozott szelvények (Juxten) által nyugtáztatnak. Az ekként befolyt összegből a napi kiadások (czélos s. u. t.), valamint a czéltáblák fentartására szükségesített költségek fedeztetek. — A mennyiben azonban a fizetett állásdíjak, a résztvevők csekély száma miatt még a napi költségek fedezé-

sére is elégtelenek volnának, a befolyt összeg a fenti arány szerint a résztvevők által 3 forintra kiegészítendő.

Hivatalos díjlövészetek alkalmával, a میدن löbárczák adatai ki, egy leti tagok által külön állásdíj nem fizetendő.

6.

Ezen czéltáblákon minden kedden és pénteken délután tartatik meg a gyakorló lövészet. Díjlövészetek rendezéséről a t. tagok külön értesítés útján nyernek tudomást.

7.

A fegyverrel való bánásmódról, a fegyverek megtöltésére — úgyszintén minden az általános lövészabályokat érintő kérdésekre nézve, — ezen lövészabályok eme czéltáblákra s kiterjesztetnek, illetőleg értelem szerint alkalmaztatnak.

Benkő Ferencz,
lövészmeister.

Érczhegyi Ferencz,
főlövészmeister.

Lakner János,
jegyző.

CSÓNÁKÁZÁS.

A tiszai regatta-szövetség szegedi versenye.

(Július 9. és 10-én)

Első nap.

Az evezősök jó kondícióban jelentek meg a starton, kellő training után, különösen a szegediekén látszott meg, hogy a Tisza mellett laknak s jól kihasználják idejüket, és ezért vették talán nagyon biztosra a győzelmet.

Az első indítás, a melyet külön célra berendezett villamos csengettyű tudatott a publikummal, öt órakor vette kezdetet.

Első nap összesen öt piéce volt: A szeniórok és juniórok negyes és skiff versenye, és a hazai egyletek részére nyílt double-scull palánkos hajóval, melyben a budapesti Neptun-egylet is sikra szállt.

A verseny lefolyása a következő volt:

Négy-evezős verseny. Szövetségi vándordíj. Indult: 1. Szegedi csónakázó-egylet. „Katicza“ nevű palánkos hajó.

2. „Torontál“ egylet „Szerena“ nevű palánkos hajó.

3. Temesvári csónakázó-egylet „Pogány“ nevű palánkos hajó.

A startnál a torontáliak „Szerená“-ja került előre, azután a temesváriak, míg végre a szegediek „Katiczá“-ja, mely 7 percz 3¹/₂ mp. alatt elsőnek érkezett be. Második lett „Szerena“ 7 percz 11¹/₂ mp. alatt, harmadik a „temesvári“ „Pogány“ 7 percz 21 mp. alatt. Szeged ezuttal másodszer vitte el a vándordíj serlegét, és még egy győzelemmel végleges tulajdonába megy át.

2. Skiff verseny. Neveztek:

1. „Torontál“ egylet. Evezős: Knáb Ádám.

2. Temesvári csónakázó-egylet. Evezős: Ifj. Menczer Rezső.

3. Szegedi csónakázó-egylet. Evezős: Meak Gyula.

Itt is Szeged győzött. „Tiszavirág“ bejött elsőnek 6 percz 35 mp. Másodiknak „Mokány“ 6 p. 46.5 mp. Harmadiknak „Gizi“ (7 p. 18 mp.)

3. Skiff verseny. Szövetségi skiff vándordíj. Neveztek:

1. Szegedi csónakázó-egylet. Név nélküli legjobb hajó. Evezős: Gaál Endre.

2. „Torontál“ egylet. „Saczi“ nevű legjobb hajó. Evezős: Kanizsai Albert.

3. Temesvári csónakázó-egylet. „Mokány“ nevű palánkos hajó. Evezős: Schor Lajos.

Mindhárom hajó indult. Mokány azonban mint pa-

lánkos hajó a versenyt feladta. A név nélküli és „Saczi“ borda-borda mellett huzzák le az egész pályát. Érdekes küzdelem csak a czélpont előtt indul meg, hol „Saczi“ szabályos és jól iskolázott huzásokkal hagyja el ellenfelét. Saczi 5:59, Név nélküli 6:1. Első tehát a Torontál-egylet lett, és jelen alkalommal első ízben hozta haza a szövetségi vándordíjat.

4. Kettős-páros evezős verseny. Tiszteletdíj. Indultak:

1. Temesvári csónakázó-egylet.

2. „Neptun“ evezős-egylet.

3. Szegedi csónakázó-egylet.

Neptun vezetett elejétől végig. Érdekes volt a második helyért való erős küzdelem a temesvári és szegediek között, s már ekkor láttuk a temesváriak szabályos evezésén, hogy holnap könnyű race hajójukkal méltó ellenfelei lesznek a palánkos hajón megjelenő Neptunistáknak.

5. Négy-evezős verseny. Tiszteletdíj. Neveztek:

1. Szegedi csónakázó-egylet. „Katicza“ nevű palánkos hajója.

2. „Torontál“ egylet „Szerena“ nevű palánkos hajója.

3. Temesvári csónakázó-egylet. „Aladár“ nevű palánkos hajóját.

Indult valamennyi, Temesvár azonban feladta a harczt, míg „Katicza“ könnyen érte el az öt megillető első helyet. Szerena legénysége megkísérelt ugyan a finishnél egy spurttal a diadalt kétségessé tenni, de elkésett vele, mert igyekezete már csak a távolságot kevésbithette. Katicza 7.3¹/₂ p., Szerena 7.07 p.

Ezzel be volt fejezve az első nap, melyen Szeged 3 első és két második díjat vitt. Torontál egy első és két másodikat vivott ki magának. Neptunnak egy első jutott, míg Temesvár egy második díjjal volt kénytelen megelégedni.

Az e napi eredmény a következő:

Versenyző	Nevezve	Indult	Beérkeztek
Szeged	5-ször	5-ször	3 elsőnek 2 másodikknak
Torontál	4-szer	4-szer	1 elsőnek 2 másodikknak
Temesvár	5-ször	5-ször	1 másodikknak
Neptun	1-szer	1 szer	1 elsőnek

A jelzett recordokra azonban megjegyzendő, hogy ezen első napon a villamos jelző készülék rosszul működött, azok meg nem bízhatók.

Második nap.

1 Skiff verseny.

Neveztek:

1. „Torontál“ egylet.

2. „Neptun“ evezős-egylet.

3. Szegedi csónakázó-egylet.

Torontál egylet skiffistája meghülés folytán rossz kondícióban érkezett a starthoz.

Neptun kezdettől fogva vezetett és könnyen érkezett be 5:54 alatt elsőnek. Második Szeged 5:59. Harmadik Torontál 6:05.

2. Négy-evezős verseny

a nbecskereki, szegedi és temesvári hölgyek díja.

Neveztek :

1. Szegedi csolnakázó egyesület. „Katicza“ nevű palánkos hajó.
 2. „Torontál“ egyesület. Név nélküli legjobb, vagy esetleg „Szeréna“ nevű palánkos hajóját.
 3. „Neptun“ evezős egyesület. „Maros“ nevű hajó.
- Torontál nem indult. Katicza és Maros között érdekes harc fejlődött ki, amennyiben a folyton vezető Marost nem nagy távolságban kísérte Katicza. Neptun 8 22, Szeged 8 28¹/₂.

4. Két evezős verseny.

5. Kettős páros evezős-verseny.

Tiszai vándordíj.

1. „Neptun“ evezős-egyesület.

2. Temesvári csolnakázó-egyesület. „Miklós“ nevű hajóját.

A versenyenél legjobb hajók voltak megengedve és Temesvár egy új race double sculler jelent meg, míg Neptunnak hajója egy az utolsó időben double sculler átalakított palánkos pair oar volt.

A közönség izgatottan nézte, hogy a látszólag egymás mellett haladó két hajó közül hogyan válik, a temesváriak Miklósa és hogyan növekszik a távolság, melyet Neptun kitűnő iskolája és készültsége mellett sem bír előnytelen hajójával behozni. A célpontnál Temesvár 7.33 perc alatt halad el, őt követi Neptun 7.45 alatt.

Ezzel beveződött a második nap, melynek eredménye a következő:

Versenyző	Nevezve volt	Indult	Beérkeztek
Neptun	3	3	2 első 1 második
Szeged	3	2	1 első 1 második
Temesvár	2	2	1 első
Torontál	3	1	—

A tiszai regattaszövetség büszke lehet, hogy bár egyenlőtlen harcban de megtartotta a tiszai vándordíjat.

Pályázat tornatanári állásra.

A nyíregyházi államilag segélyezett ág. ev. főgymnasiumban a tornatanári állás betöltendő lévén, illetékes pályázók felhivatnak, hogy okmányokkal kellően felszerelt kérvényeiket Dr. Meskó László főgymnasiumi felügyelőhöz f. évi augusztus 20-áig küldjék be.

Javadalom: 400 f. o. é. negyedévi előleges részletekben.

Megválasztott köteles a főgymnasium mind a nyolcz osztályában a tantervben megszabott óraszám szerint a tornatanítást teljesíteni.

Ha a megválasztott tornatanár képes lesz vivásból is rendszeres leczkéket adni, a nyíregyházi torna-és vivó egyesület évenként a fentebb jelzett díjazáson felül 400 ft. minimalis összeget biztosít.

Az állás f. év szept. 1-én elfoglalandó. Próbaév kikötve.

Nyíregyházán, 1892 július 23.

A főgymnasiumi tanács határozatából:

Meskó László
felügyelő.

Pályázat tornatanitói állásra.

A pozsonyi ág. hitv. evang. lyceumban a tornatanitói állomás a jövő tanév kezdetével betöltendő. Az adandó heti órák száma 16, a díjazás évi 600 frt. Pályázhatnak oklevéllel bíró egyének vallásra való tekintet nélkül. A kellően felszerelt folyamodványok f. évi augusztus hó 2-ig a lyceumi igazgatósághoz beküldendők.

Pozsonyban, 1892 július hó 16.

Dr. Samarjay Károly,

a pozsonyi ág. hitv. ev. egyházköztség
felügyelője.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
József-körut 5. sz.

Porzsolt Ernő

műépítész és építőmester

építési irodája

Budapest, V. Kálmán-u. 15 b.

elvállal mindennemű építkezéseket, tervek készítését és kivitelét: palotákat, bérházakat, nyaralókat, tornacsarnokokat, csónakdákat, versenypályákat stb.

Alapított

1850. évben

Ö Felsege a király legmagasabb személyes elismerése! Minden verseny alkalmával legelső érmeikkel kitüntetett!

Cs. és kir. szabad. Chemiatechnikai labororium. hectograf-, gummiáru és

KAUTSCHUK BÉLYEGZŐ-GYÁR

erőműtani és véső műintézet mindennemű irodai szükségletek gyára

vegyész **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyszint a legmagasabb bel- és külhoni hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója.

Budapest, Kigyóter 2. szám. — Bécs, V. Krongasse 6, saját házában.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal

Budapest, József-körút
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs.-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre” a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet, a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet, a „Budapesti Torna-Egylet a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet, a „Debreczeni Torna-Egylet, az „Egyetemi Athletikai Club, „Első Magyar Vivó-Egylet, az „Érsekújvári Vivó- és Torna-Egylet, a „Fertői Csónakázó-Társaság, a „Győri Csónakázó-Egylet, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet, a „Kolozsvári Athletikai Club, a „Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet, a „Föv. Vivó-Club, a „Körmendi Athletikai Club, a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet, a „Makói Torna-Egylet, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet, a „Maros-Vásárh. Torna-Egyl. a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet, „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet, a „Nemzeti Hajós-Egylet, a Neptun Budapesti Evező-Egylet, az „Ó-Becsei Kerékpár-Egylet, az „Ó-Budai Torna-Egylet, a „Pécsi Athletikai Club, a „Pozsonyi Hajós-Egylet, a „Pozsonyi Torna-Egylet, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet, a „Sátoraljai Újhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet, a „Szabadkai torna-Egylet, a „Szarvas Korcsolyázó-Kör, a „Szegedi Csónakázó-Egylet, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet, a „Szegedi Torna-Egylet, a „Székely-Udvarhely Korcsolyázó-Egylet, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycle) Egyesület, a „Pápai korcsolya-egylet, a „Torontáli korcsolyázó- és hajós-egylet, „Szegedi Kerékpár-egyesület, „Veszprémi torna-egylet, „Tordai korcsolyázó-egylet, „Budapesti Torna-Club, „Zombolyai atletikai club, a „Szászvárosi atletikai club, a „Szolnoki korcsolyázó-egylet, a „Budapesti polgári lövészegyesület, „Sportkedvelők köre”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

LÖVÉSZET.

Budapesti polgári lövész-egyesület.

A budapesti polgári lövész-egyesület igazgató választmányának 1892. július 8-án tartott ülésében egész terjedelmében elfogadta Lakner János egyes. jegyző által szerkesztett az ország összes lövész egyleteihez és lövészeihez intézendő felhívás szövegezését, mely őket a „magyar országos lövész egyesület”-be belépésre hívja fel. A felhívás a következő:

„Szózat a magyar lövészekhez!”

Tisztelt lövész társulat!

Szeretett lövész testvérek!

A magyar király Ő Felségének legmagasabb fővédnöksége alatt álló „magyar országos lövész egyesület” ügyeit, a volt budapesti lövész társulat vezette, miglen ezen budapesti lövész társulat 1890. évben a volt budai polgári lövész egyesületbe olvadván, felvette egyesületünk a „budapesti polgári lövész-egyesület” címet, mely egyesülés a Nagymélt. magy. kir. belügyministerium által 1890. évben a jóváhagyási záradékkal ellátott.

Miután az ide csatolt magyar országos lövész egyesületi alapszabályok 48. §-a mind azon jogokat, melyek az első országos lövész ünnepély rendezésére az akkor létesítendő országos választmányt, az országos központi igazgatóságot, és az ünnepélyt rendező bizottságot megilletik, ezek megalakulásai ideiglenesen a fennállott budapesti lövész-társulat választmányára ruházta és mivel a tennállott lövész társulat helyébe a „budapesti polgári lövész-egyesület” lépett, mind ezen jogok és köteles égek is — az egyesülés következtében — ezen egyesületünkre átruháztottnak tekintendők.

Egyesületünk igazgató választmánya folyton nagy érdeklődéssel viseltetett a magyar országos lövész-egyesület ügye iránt, kötelesség szerüleg tárgyalásokat foly-

tatott saját kebelében a már is elalvó félben levő országos lövész-egyesület felevenítése érdekében, miglen az 1892. évi márczius 27-én rendes évi közgyűlésünk oda utasította választmányunkat, hogy 1895. évben a Mille-nium ünnepélye alkalmával Budapesten, egyleti helyiségünkben egy országos lövészet színezettel bíró lövész ünnepélyt rendezzen, melyre meghíván a magyar országos lövész-egyesület eddigi, és az ezentul belépő tagjait, a mely alkalommal az országos lövész egyesület ügyeinek azontuli vezetésére az országos választmány, és ennek kebeléből alakítandó országos központi igazgatóság megválasztandó lesz.

Ugyanazon közgyűlés elhatározta, hogy azon lövész egyletek és azon lövész egyesületi tagok, kik a magyar országos lövész egyesületbe már előzőleg beléptek, az 1892. évtől kezdve a tagsági díjaknak ezentul évenkénti pontos fizetésére felhivassanak, mig az előző évekről a tagsági díjak — miután az ügy iránti érdeklődés szünetelni látszott — nem követelendők.

És mert a fenn említett közgyűlés a budapesti polgári lövész-egyesületet, mint a mely a „magyar országos lövész-egyesület” ügyeit tovább vezetni, tovább fejleszteni hivatva van, illetve annak választmányát teljhatalommal felruházta mind azon intézkedések megtételére, melyeket az „országos lövész-egyesület” létérdekében üdvösnek, szükségesnek tart, a megillető tisztelettel felhívja ezennel mind azon nagybecsült magyar lövész társulatokat és annak minden egyes tagját, kik eddigelé a magyar országos lövész-egyesületbe tag gyanánt beiratkoztak, hogy tagsági díjaikat (lövész egyletek 15 frt, lövész tagok 1 frt évenként) 1892. évtől kezdve pontosan fizessék; ezen tagsági díjakat évenként az illető egyesület elnöksége beszedvén, felkéretnek a lövész társulatok elnökségei, hogy a tagjaiktól e célra beszedett tagsági díjakat Nászay Mór urhoz (Lakik: Budapesten, VIII. ker. Zerge-utca 23.) mint a „magyar országos lövész egyesület ideiglenes pénztárosához pontosan megküldeni ne terheltessek; és mert a „magyar országos lövész egyesület” prosperálásának fő-

feltétele az anyagi eszközök szaporítása alulirott budapesti polgári lövész-egyesület igazgató választmánya felkéri az ország összes lövész egyleteit, amelyek eddigelé még nem tagjai a „magyar országos lövész-egyesületnek“, hogy úgy maguk lépjenek be az országos lövész-egyesületbe, valamint oda hatni sziveskedjenek, hogy lövész tagjaik valamennyien tagok gyanánt beiratkozni méltóztassanak, és az eredményt az ide mellékelt aláírási ívvel együtt alulirott lövész egyesületnek legkésőbb ez év október hó végeig megküldeni kegyeskedjenek.

Szerett lövész társak!

Karoljátok fel a magyar országos lövész-egyesület szent ügyét! Minden előtt az egyességet tartsuk szem előtt, mely a munkához örömet szerez, mely egyedül vezet nehezen elérhető célukhoz, könnyen átgázolva mindennapi kicsinységeken. Közös akarattal karoljunk fel mindent a mi célunkhoz vezet, a mi ügyünknek hasznára válhat, ápoljuk együtt a haza és a király iránti szeretetet. Iratkozzatok valamennyien az országos jelentőséggel bíró magyar országos lövész-egyesületbe, hogy Magyarország ezer éves fennállásának ünnepélye alkalmával az ország összes magyar lövészei együtt legyünk, kössük meg a barátságot örök időkre, hogy így az elénk kitűzött célt elérve, egy szívvel egy lélekkel felkiálthassuk:

Éljen hón szeretett édes hazánk Magyarország!

Éljen a magyar országos lövész egyesület!

Díjlövészetek.

A budapesti polgári lövőházban tartott rendes díjlövészeteken a következő céllövők nyertek:

Julius 17.

A 225—300 méter távolságu honvéd céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Némay Antal. 2. Welsch Emil. 3. Wolf D. György. 4. Matheidesz Dániel. 5. Freyberger Pál.

A 225—300 méter távolságu honvéd céltáblán középlövésre:

1. Welsch Emil. 2. Wolf D. György. 3. Matheidesz Dániel. 4. Némay Antal. 5. Freyberger Pál.

A pisztoly céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Dr. Axamethy Lajos. 2. Palotay Rezső. 3. Jaritz András. 4. Potornyai Jenő. 5. Wolf D. György.

A pisztoly céltáblán középlövésre:

1. Dr. Axamethy Lajos. 2. Jaritz András. 3. Lax Adolf. 4. Potornyai Jenő. 5. Palotay Rezső.

A kezdők céltábláján legtöbbször talált:

Mélylövés: 1. Bach János. 2. Oberbauer Jenő. Kördíjak: 1. Kohler Alajos. 2. Bach János. 3. Gerstenberger Emil.

A kezdők pisztoly céltábláján legtöbbször talált:

1. Lax Adolf. 2. Hubert Vilmos.

Összes lövések száma: 2300.

Julius 24.

A 150 méter távolságu rendes céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Némay Antal. 2. Jellenek Antal. 3. Welsch Emil. 4. Wolf D. György. 5. Binder Pál.

A 150 méter távolságu rendes céltáblán középlövésre:

1. Matheidesz Dániel. 2. Jellenek Antal. 3. Arnold Robert. 4. Wolf D. György. 5. Welsch Emil.

A pisztoly céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Palotay Rezső. 2. Dr. Axamethy Lajos. 3. Jaritz András. 4. Harsányi István. 5. Wolf D. György.

A pisztoly céltáblán középlövésre:

1. Dr. Axamethy Lajos. 2. Pottornay Jenő. 3. Jaritz András. 4. Wolf D. György. 5. Palotay Rezső.

A kezdők céltábláján legtöbbször talált:

Mélylövés. 1. Kohler Alajos. 2. Bach János. Kördíjak. 1. Jaritz András. 2. Bach János. 3. Kohler Alajos.

A kezdők pisztoly céltábláján legtöbbször talált:

1. Binder Pál. 2. Lax Adolf.

Összes lövések száma: 2460.

Julius 31.

A 225—300 méter távolságu honvéd céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Jellenek Antal. 2. Némay Antal. 3. Pottornay Ernő. 4. Welsch Emil. 5. Matheidesz Dániel.

A 225—300 méter távolságu honvéd céltáblán középlövésre:

1. Wolf D. 2. György Jellenek Antal. 3. Binder Pál. 4. Némay Antal. 5. Arnold Robert.

A pisztoly céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Dr. Axamethy Lajos. 2. Harsányi István. 3. Wolf D. György. 4. Jaritz András. 5. Pottornay Jenő.

A pisztoly céltáblán középlövésre:

1. Dr. Axamethy Lajos. 2. Roskonyi Károly. 3. Pottornay Jenő. 4. Harsányi István. 5. Wolf D. György.

A kezdők céltábláján talált:

I. Mélylövés. 1. Oberbauer Jenő. 2. Popper Gyula. 3. Kohler Alajos. II. Kördíjak: 1. Gerstenberger Emil. 2. Kohler Alajos. 3. Oberbauer Jenő.

A kezdők pisztoly céltábláján legtöbbször talált:

1. Lax Adolf.

Összes lövések száma: 2140.

Augusztus 7.

A 150 méter távolságu rendes céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Matheidesz Daniel. 2. Jellenek Antal. 3. Welsch Emil. 4. Deván Károly. 5. Wolf D. György.

A 150 méter távolságu rendes céltáblán középlövésre:

1. Welsch Emil. 2. Arnold Robert. 3. Oberwalder János. 4. Wolf D. György. 5. Pottornay Jenő.

A pisztoly céltáblán 20 lövés közül legtöbbször talált:

1. Dr. Axamethy Alajos. 2. Wolf D. György. 3. Pottornay Jenő. 4. Roskonyi Károly.

A pisztoly céltáblán középlövésre:

1. Wolf D. György. 2. Dr. Axamethy Lajos. 3. Pottornay Jenő. 4. Lax Adolf.

A kezdők céltábláján talált:

Mélylövés. 1. Scheibl Károly. 2. Kohler Alajos. Kördíjak. 1. Bach János. 2. Kohler Károly. 3. Kohler Alajos.

A kezdők pisztoly céltábláján legtöbbször talált:

1. Lax Adolf. 2. Kohler Alajos.

Összes lövések száma: 2120.

Érczhegyi Ferencz

lövész-mester.

ATHLETIKA

A „Magyar Athletikai Club“

1892. évi nyilvános őszi viadalának feltételei

A verseny napja: 1892. Október 16. d. u. 3 óra. Nevezési zárnapp: 1892. Október 10. d. u. 7 óra. A Club irodája: VIII., Eszterházi-utca „Nemzeti Lovarda.“

I. Juniorok versenye. (Zártverseny.) Táv. 200 méter. A „M. A. C.“ azon tagjai részére, kik még nyilvános viadalon díjat nem nyertek. — Elsőnek: a club bronz érme. Ha 7-nél többen neveznek, úgy két csoportba lesznek sorsolva, s mind két csoport győztese — bronz érmet nyernek.

II. Magasugrás. (Nyíltverseny.) Az ugrás a földről — ugródeszka nélkül — történik. Minden versenyző tehet egy próba ugrást — mely nem kötelező és nem is számít. A pályának vagy zsinornak ugyanazon magasságban kétszer ledobása után az illető versenyző a további versenytől eláll. Díjak Elsőnek: ha 1 m. 70 cm. ugrott a club ezüst érme; 1 m. 70 cm. felül még tisztelet díj is; másodiknak és tekintet nélkül a versenyzők számára mindazoknak a kik 1 m. 60 cm. ugrottak: a club bronz érme.

III. Sikfutás. (Nyíltverseny.) 100 yard (91.3 m.) a club arany érmeért 11 mpercen belül. Három egymást közvetlen követő versenyen vendédk. Győztes az első győzelemkor a club ezüst, második győzelemkor szintén a club ezüst, és harmadik győzelem után a club arany érmét nyeri. Második: a club bronz érmét kapja. Időn kívül: első bronz érmet, második szintén bronz érmét nyer.

IV. Súlydobás távolva. (Nyíltverseny.) Súly: 16. angol font $7\frac{1}{4}$ klgr. A dobás a földről történik. A ki közvetlenül a dobás után előre lép, annak dobása mint a megengedett dobások egyike jön számításba, de eredménykép nem számít. Eredmény: a megengedett 4. dobás legnagyobbika. Elsőnek: a club ezüst érme ha 9.60 cmt. dob, különben bronz érem, másodiknak bronz érem.

V. Vándordíj. Adja Gróf Andrássy Géza. Sikfutás (Nyíltverseny.) Távolság $402\frac{1}{2}$ m. Idő: 55 mp. Elsőnek: a club arany érme, és annak az egyletnek melynek tagjaként győzött. A felajánlott vándordíj, melyet köteles győztesnek egylete a M. A. C. legközelebbi versenyein bár mely tagja által is — még kétszer megvédeni. Három egymást közvetlen követő győzelem után a vándordíj a győztes egylet örökös tulajdonába megy; ellenkező esetben már szerzett igényét veszti. Ha azonban a távolságot az első 55 mp. alatt nem teszi meg, úgy a club ezüst érmét; második a club bronz érmét; ha öten futnak: a második is ezüst érmet, a harmadik bronz érmet nyer. Az érmek kiadásához kötött idő: 65 mp. Ezen felül nincsen díjazás. Csak oly egyletek tagjai vehetnek részt, melyek már legalább három éve megalakultak és azóta folytonosan működnek.

VI. Kerékpárverseny térelőnyvel. (Nyíltverseny) 1609 m. (5 kör) Részt lehet venni bármilyen de már a nevezés alkalmával bejelentett és ugyan olyan súlyu és minőségű géppel. Elsőnek: a club ezüst, másodiknak: a club bronz érme, ha legalább hárman; harmadiknak: a club bronz érme- ha nyolczan indulnak.

VII. Súlydobás magasba. (Nyíltverseny) A dobás a földről történik. Súly: 16 angol font ($7\frac{1}{4}$ klgr.) Győztes az: ki a vasgolyót legmagasabbra dobja. A ki ugyanazon magasságot kétszer át nem dobja, a további versenytől eláll. Elsőnek; a club ezüst, másodiknak: a club bronz érme. Ha az első a távolba dobásnál is győztes lett, ez esetben — tisztelet díjat is nyer.

VIII. Bajnoki sikverseny. (Zártverseny.) $\frac{1}{4}$ angol mfd.

($804\frac{1}{2}$ méter). Idő: 2 perc 10 mp. — Díjak: az elsőnek a club ezüst érme, s bajnokjelöltség, ha a távot 2 p. 10 mp. alatt megfutja, és reá nézve a club bajnoki szabályai kötelezők. — Második győzelemért az első, a bajnok-jelöltség fentartásával újra ezüst érmet nyer; a harmadik győzelemmel pedig megnyeri az állami arany érmet, serleget és a bajnoki címet. — Ha a távolság befutása a kitűzött időn túl történik, akkor a verseny nem mint bajnoki, hanem mint egyszerű verseny számít, és az esetben az első; a club ezüst érmét, a második bronz érmét kapja, de csak, ha a távolságot legkevesebb 2 p. 30 mp. alatt futották be.

IX. Kerékpárverseny. (Nyíltverseny.) Távolság 10.000 méter (32 kör.) Mindennemű gépnek. Elsőnek: a club ezüst érme és tisztelet-díj; másodiknak a club bronz érme, ha hárman; a club ezüst érme: ha öten indulnak, utóbbi esetben, harmadik is nyer bronz érmet.

X. Ökölvívás. (Zártverseny.) A versenyző párok sorshuzás útján állítatnak össze. — A küzdelem 6 volt-ra megy. — A volt-okat háromtagu bizottság számolja. — Elsőnek: a club ezüst érme; másodiknak: bronz érem, ha a versenyben legalább három oly athleta vesz részt, kik a boxolást már egy tanév óta gyakorolják; ha csak két versenyző áll ki, második díj nincs. Minden pár versenynél a legyőzött „eláll“. — Ha esetleg három versenyző maradt, akkor ezek első párjának legyőzöttje mérkőzik még a harmadik fenmaradttal is s ha ezt legyőzi, kapja a második díjat, — ha pedig újból legyőzetik „eláll“ mely esetben a két győztes döntő küzdelemben mérkőzik az első és második díjért.

XI. Gátverseny térelőnyvel. (Nyíltverseny.) Távolság 1000 m. 18,85 cm. magas sövényvel. Elsőnek: a club ezüst érme és tisztelet-díj, másodiknak: bronz érem harmadiknak: ha hatan futnak — szintén bronz érem.

XII. Vigaszverseny. (Sikverseny.) 300 m. Elsőnek a club tagjai által felajánlott tisztelet-díj. Nevezés a helyszínén a verseny titkárnál.

Általános verseny-rendszabályok: 1. A nyílt versenyekben részt vehet minden magyar testgyakorló és sport egyetel gentleman amateur tagja. 2. A zárt versenyekben csak a „M. A. C.“ tagjai vehetnek részt. 3. Tét: 1 frt; bánat: 2 frt kivéve a zárt versenyeket, hol csak 2 frt bánat van. 4. A második díj csak három egyén mérkőzése esetén adatik ki. 5. A zár időn túl érkező nevezések figyelembe nem vétetnek. 6. A versenyeken szabályszerű verseny-öltöny viselése kötelező. 7. A bánat, ha az illető az általa jelzett versenyben részt vesz, visszaadatik, ellenkező esetben a tiszteletdíj alapra fordítatik. 8. A verseny-bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye. 9. A verseny feltételekben megállapított sorrend végleges; minden verseny-pont megkezdése előtt, az első harang-jelzésre a versenyzők a bírói páholyon megjelenni tartoznak.

A harangjelzés után egy percze a verseny mindenkor megkezdődik, később megjelenők a versenyben részt nem vehetnek. 10. Idegen egyletek tagjai, ha a térelőny versenyek bármelyikére neveznek, nevezésükben jelezni tartoznak az általuk elért eredményt, ha többször versenyeztek, akkor csak a három utolsó eredményt kötelesek beküldeni. Az adatok hamissága győzelem esetén disqualifikálást von maga után. 11. A térelőnyöket külön bizottság határozza meg a nevezések lezárásakor: a vigasz-versenynél azonban a helyszínén történik. 12. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) a versenyző vezeték és keresztnévét, b) polgári állását, c) lakását, d) a verseny nemet melyre névez, e) a verseny öltöny színeit, f) a tétet és bánatot, g) az egylet nevét, melynek tagja. 13. A vándor-díj átvételét a nyertes eglyn clubjának meghatalmazottja — elnök, elnök vagy titkár — eszközli mely alkalommal egy elismervény irandó alá, általa oly kijelentéssel, hogy a M. A. C. által leg-

közelebb kitűzendő verseny napja előtt 48 órával a vándordíjat minden felszólítás nélkül a M. A. C. rendelkezésére bocsátja. 14. A verseny időjárásra való tekintet nélkül megtartatik. A „Magyar Athletikai Club”-ig. választmányának 1892. augusztus hó 3-án tartott rendes ülésén kelt határozata alapján. Budapest, 1. 92. augusztus 4-én.

ifj. Dr. Pekar Imre
titkár.

Palicsi versenyek.

„Szabadkai Torna-Egylet” és az „Achilles Sport-Egylet” július hó 24-én tartotta meg országos jellegű

Palics között a 15 km. távolságot Müller Dávid a „magyar testgyakorló körének” tagja 1 óra 15 p. 2 m. p. alatt tiporta le, jó második lett Hariss György 1 óra 16 p. 36 mp. alatt. Délután az angol asphalt verseny pályán pontban 4 órakor kezdetét vette a bajnoki cziméért való küzdelem.

Dáni Nándor a „Magyar Athletikai Club” tagja másodsor vézte meg bajnokságát, 10,000 méter távolságot 25 percz 12 m. p. alatt, második lett Müller Dávid 25 percz 19 m. p. a., harmadik lett Hariss György 5 percz 20 m. p. a.

Nessi Ernő.

Perger Ferencz.
Ifj. Adám Kuroly.

Dietzl Gusztáv.
Kleiner Gyula.
Mészáros Ferencz

Perger Ignác.
Degré Miklós.

Porteleky László.

A Bécsben győzött evezősök.

torna és athletikai viadalait *Palicson* nagy számu és intelligens nézőközönség jelenlétében.

Kora reggel már a hajnali órákban szokatlan élénkség volt látható *Palicson*. A zászlókkal feldiszitett versenytérről látható volt, hogy Magyarország athléta ünnepelet tartanak. Pontban 6 órakor reggel kezdetét vette a bajnoki czélverseny a 15 km. távolságot elsőnek futotta be Temple Rezső „a magyar athletikai club” tagja 1 óra 26 percz alatt, jó második lett Nagy Ödön az „Achilles Sport Egylet” tagja 2 óra 26 percz és 15 m. p. a. b. Rudics József.

A nemzetközi vasparipa versenyben Szabadka és

A növendékek sikversenyében Huberth Egon 13 m. p. a 91'3 métert, Péntes Gyula 14 m. p. alatt, Klein Gyula 14 $\frac{1}{2}$ m. p. a.

A bajnoki kardvívásban Szathmáry Tihamér a „Hódmező-vásárhelyi Torna- és Vivó-Egylet” tagja másodsor vézte meg a bajnokságot Nigrényi Zoltánt 5:6 „volt”-hoz verte le, Dr. Draskóczy Pált pedig 2:6 „volt”-tal.

A küzdelem rendkívül érdekesen folyt le, a közönség a vívást feszült figyelemmel kísérte és a versenybizottság egyhangulag elismerte, hogy versenyzők nemcsak szép testtartással routinnal vívtak, hanem iskolá-

zottsággal is. Szathmáry Tihamér vivásában egyesíti a Keresztesy és Martinengó-féle iskolákat, míg Dr. Draskóczy Pál és Nigrényi Zoltán Benedek tanítványai.

A sikversenyben az 1 angol mértföldet 1609 méter Temple Rezső „Magy. Athl. Club” tagja 4 p. 34 m. p. alatt elsőnek futotta meg, második lett B. Rudics József.

Az 1000 méteres veloczipéd-versenyben Dáni Nándor 2 percz 18 m. p. a. első, Hariss György 2 p. 20 m. p. alatt második.

A Tanuló ifjak versenyében a 323 méter 80 cm. (egy kör) Kászonyi Gyula 37 m. p. alatt elsőnek futotta be, Koch József 39 m. p. alatt jó második lett.

Az Iparos ifjak versenyében a (323 m. 80 czm.) (egy kört) Podhorszky János 40 m. p. a., Kecs-kés János 41 m. p. alatt futottak be.

A viadori ugró versenyekben Réti Pál védő nem jelent meg, Kulichich István 5 m. távolugrással, 1.60 m. magas ugrással, 2.55 m. rúdugrással győzött és 915 erőponttal első izben viador jelölt lett, második Bozsó János szintén a „Szegedi Torna-Egylet” tagja 5 méter 80 czm. távolugrással 1.60 m. magas ugrás 2.20 m. rúdugrással; összesen 960 erőponttal második lett. Miután a propositiók értelmében mindketten egyenlően legnagyobb eredményt értek el az ugróversenyekben, holt verseny állott be. A döntő küzdelemtől Bozsó János visszalépett. Továbbá jól ugrottak Holczer Emil és Tóth József szintén a „Szegedi Torna-Egylet” tagjai.

A viadori korlát- és nyújtóversenytornászuliban Müller Dávid harmadizben védte a viadorságot. A nyújtó 5 tiszta óriási keplel 15 huzodással és 1 percz 10 mp. függéssel győzött; Bozsó János 10 keplel 16 huzodással és 2 percz 34 m. p. függéssel felvette a a küzdelmet. Jó erőknak bizonyultak továbbá Kulichich István és Holczer Tivadar.

A korlátversenyben Müller Dávid 46 saslangést és $4\frac{1}{2}$ perczig tartó támasz gyakorlatot mutatott be. Kulichich 5 saslangést Bozsó 30 at, Holczer Tivadar 25-öt. Müller Dávid 721 erőponttal első izben viador jelöltségre lett érdemesítve. A viadorságtól elesett, miután 132 erőponttal hanyatlott. (Második küzdelménél 853 erőpontot ért el.)

A vendégek versenyében az 5000 méter távolságot Dáni Nándor 9 percz 27 mp. alatt tiporta le, jó második lett Hariss György.

Ezt bejezte társasvacsera és táncmulatság.

*

A „szabadkai torna-egylet és az Achilles sport-egylet” 1892. július 31-én tartotta meg versenyeit Palicsson az angol asphalt versenypályán. A zászlókkal díszített versenytér, a csolnakokkal telt uszó pálya közönység feszült figyelme, érdeklődése oly képet nyújtott a milyent csak egy elsőrendű versenytéren lehet látni. A mai nap az uszásokban egyáltalában és a 10 angol mértföldes veloczipéd versenyekben record éretett el, melylye! Európa első rangu sport egyleteinek elismerését érdemelhetik ki:

A bajnoki távuszásban a 3 klméter távolságot Balogh Hugó a „Magy. Athl. Club” tagja 57 percz alatt úszta meg. Kezdetben Tettau Gyula vette át a vezetést, nyomában Vermes Lajos nemzetközi bajnok és Wümess Adrián Valérián szorított. Balogh a hirneves bécsi a uszóval, ki legutóbb Hamburg és Koppenhága legjobb uszóit verte lo hatalmas karjaival, eltérőleg az eddigi szokásos uszási stílusoktól előre tört, megelőzve

versenytársát és folytonos egyenletes sebességű uszással elsőnek érkezett be. Balogh angol stílusban úszott, a melynek megteremtője a liverpoli iskola, abból áll, hogy minden mozgást, a mely az előre haladását eszközli a vizben és minden mozgást, mely akadályoz a levegőbe kell kivinni. Az egy angol mértföldes megnyitó veloczipéd versenyben Tettau Gyula a „Hunnia” magyar bicikle club tagja 2 percz 42 m. p. alatt első lett. Jó második lett: Haris György a „szegedi kerékpár egylet” tagja 2 percz 46 m. p. alatt. Jól mentek: Totis Andor és Krausz Aladár ket'én ülvé egy veloczipéden azonban a 3 ik körnél a pályáról leléptek. A 10 angol mértföldes veloczipéd versenyben Holczi Ignác a „Hunnia” magyar bicikle club tagja 32 percz és $26\frac{2}{5}$ m. p. alatt első lett. Tettau Gyula 36 percz $32\frac{2}{5}$ m p. alatt második és Balogh Hugó 38 percz $44\frac{1}{5}$ m. p. alatt harmadik lett. A versenytől elálltak: Dáni Nándor és Hariss György.

A sulydobásban Matkovics Miklós a $\frac{1}{3}$ méter magasságot 4.60 cm. távolból a 26 angol font súlyú kő golyóval dobta át. Jó második lett: Bozsó János a „Szegedi Torna Egylet” tagja, 3 m. mag. 2.70 cm. távolról dobta át. Kötűnő dobóknak nyilvánultak: Hariss György, Totiss Andor, Weiss Bertalan és Nagy Ödön, a két utóbbi szabadkai. A vendégek velocipéd versenyében a 3000 méter távot Dáni Nándor 6 percz $4\frac{1}{5}$ m. p. alatt tiporta le. Tettau Gyula 6 percz 44 m. p. alatt jó második lett. Az 500 m. gátuszásban: Balogh Bugó 7 percz 10 mp. alatt első lett. Igen jó második: Schwarcz Henrik a „Szegedi Kerékpár Egylet” tagja, jó 3-ik lett Hegyesi Béni Béla szabadkai. Az athleták az érme kiosztására és társas vacsorához ültek és éltették a nap hőseit.

*

Aug 7-én tartották meg Palicsson az ezidei bajnoki és viadori küzdelmeket a versenyzők. Az eredmény a következő:

1. A bajnoki célversenyben 15 kilométert Temple Rezső 1 óra 12 p. 40 mp. alatt futott be. E verseny ugy Palicsson a megindításkor, mint a szabadkai vasuti hidnál élénk érdeklődés tárgya volt.

2. Távuuszásban győztek lettek Balogh Hugó és Gaál Dániel, a kik a 3000 métert 50 p. és 50 p. 40 mp. alatt uszták be. Mindketten ezüst érmet kaptak.

3. A megnyitó velocipéd-versenyben alacsony géppel, az 1600 métert Balogh Hugó, a M. A. C. tagja 3 percz 58 mp., Holczer Tivadar, a „Szegedi Torna-Egylet” tagja 4 p. 10 mp. és ugyanez egylet tagja Schwarcz Henrik 4 p. 15 mp. járta meg. Az első ezüstérmet kapott.

4. Velocipéd-verseny magas géppel 1609 méterre. Első 3 percz 38 mp. alatt Harris György, a „Szegedi Torna-Egylet” tagja, a kit ezüst éremmel tüntették ki. Jó második Hankó Béla (4 p. 5 mp.) az „Achilles Sport-Egylet” tagja lett.

5. A bajnoki kardvivásban Szathmáry Tihamér 6 „volt”-ból ötöt adott Fellegi Antalnak és miután a kard bajnokságát harmadszor védte, arany érmet, serleget és bajnoki oklevelet nyert.

6. A bajnoki vasparipa-versenyben 10.000 métert Dáni Nándor, mint első 19 p. 54 mp. alatt hagyott maga mögött. Ő is harmadizben védvén a bajnokságot, aranyérmet, serleget és bajnok oklevelet kapott. Másodiknak 26 percz 75 mp. alatt Harris György érkezett be.

7. A viadori ugróversenyeknek győztese Bozsó János (Szeged) lett, kiüntetve ezüstéremmel és oklevéllel.

8. Sikfutás 1609 méterre. Első Temple Rezső (6 p. 9 mp.), ki ezüst érmet, második Till József (6 perc 33 mp.), ki bronzérmet nyert.

Az érdekfeszítő versenyek után a versenyzők, bajnokok és viadorok jó kedvvel társasvacsorához ültek, a melynél a nap hőseinek ugyancsak kijutott az óvációkból.

Dr. Verma Lajos.
egyt. alelnök.

X. Sigmund József sport-üzletét (Budapest, IV. Városház-utca 2—4) a saison alkalmából melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ő a legtöbb magyar sport-egylet és iskola szállítója a sportöltözetek minden kellékében.

Y. Klósz György. fényképészeti műintézete (Budapest IV. Hatvani-utca 15.) a legalkalmasabb mindennemű fényképfelvétel eszközésére. Az e szakba vágó összes munkákat pontosan végzi. kívánatra műtermén kívül is.

A magyar athletikai club új választmányja megalakult Dr. Gerenday György elnöklete alatt s nemcsak hogy megválasztotta albizottságait, hanem ki is adta az őszi viadali propositcióit, melyeket sietünk e számuunkban közölni.

Andrássy-díj. A M. A. C. őszi viadalan új versenydíj fog szerepelni s ez az Andrássy Géza gróf ujonnan megválasztott elnök Vándor-díja egyletek számára. Az egész sportvilágban általános örömet fog kelteni ez új díj, melynek propositciói is ügyesen vannak összeállítva.

Czirkuszi birkozók. Az egész fővárost s mondhatni, az ország nagy részét lázas izgatottságban tartja a városligeti Wulf-féle czirkusban folyó birkozások eredménye. Számot kell vetnünk ezekkel a sport lapban nekünk is. A legelsőbb megjelent professzionista birkozó Masson volt, egy inkább alacsony mint középtermetű francia, ki Budapest erős embereinek ígért 300 frt jutalmat, ki őt szabályszerűen földhöz vágja. Sokan megkísérelték a szép összegért, de még a dicsőségért is a küzdelmet, de Masson mindannyit kisebb nagyobb könnyűséggel legyőzte. Ekkor hangzatos plakátok, érdeket keltő illusztrációk hirdették, hogy jön egy olasz, névszerint Robinetti, ki 500 frt tét versenyre hívta ki a francziát. Győztes lett Robinetti, ki 3 napon át tartó küzdelemben kétszer verte földhöz a frankot, egy nap a versenyszabályokba ügyesen becsusztatott pont alapján a küzdelem holt versenynyé lett, Robinetti a nap hőse, Robinetti az egész utcazi, kávéházi, korcsmai, sőt az úri társaságok beszéd tárgya. A cirкусz zsufolva. Egy pár ambitiosus férfi megkísérelte most már a győztesrel is a küzdelmet, de eredmény nélkül, egy sport egylet amateur tagja, álarcz alatt a díjra való nem reflectálás feltétele mellett szintén részt akart venni a versenybirkozásban; de a felvetett amateur kérdés folytán ettől visszalépett, helyette a cirкусz hamarosan előrántott egy ismeretlen embert, a selyem maszkot fejébe, ötlet pedig Robinetti nevetve a földre nyomta. A cirкусz nézőtere ismét kezd szomorú képet mutatni, a közönség sutog szélhámosságról, mesterséges cassa csinálásról; összemérik erejüket ismételve Robinetti és Masson és csinálnak remek bukenczeket és holtversenyeket, majd egy csillogó aranyórát is adnak a győztesnek a közönség sörme láttára; de mind hiába, nagy a hőség, a közönség pedig fogy. Ekkor egy napilaphan a hirdetési rovat alatt nem tudom én miféle Danubius, Krodilus és Champion egyletek hős birkozója Boyer, Marseillesből 1000 frt tétversenyre hívta ki mindkét birkozót. A közönség ismét tódul, a jegyekkel agiotage üzletek költetnek. Boyer a hatás kényszerű kötelezettsége alatt Robinettit az olasz óriást győzi le elsőben, most Massonnak is kell rehabilitatio, és ezt fényesen megkapja Boyer legyőzésével, következik egy holt verseny és egy zsiros kassa; Masson után jön Robinetti győzelme, tehát van mindegyiknek egy strichlája, kezdődik a komoly (?) verseny a még komolyabb (?) 1000 frt díjért, Robinetti győz, s holnap talán Boyer vagy Masson szintén eldöntik az egymásközi versenyt, és kezdődik egy még hiresebb még több egyletek szabad uszó bajnokának provokatioja. No már uraim! erre én nem mondok mást mint egy régi de nagyon régi adomának elejét a többit kitalálja ugy hiszem mindenki, s a consequentiát is levonja belőle. Egy hires sportsman afrikai vadászatának eredményét meséli el, egy szép napon a szerencse felette kedvezett neki, alig ér ki a vadászterületre egy szép him oroszlán kerül lövése el, majd tovább haladva, mesélve el jut vagy hét lövésig ekkor hallgatóinak egyike látva, hogy hős vadászunk még tovább halad, feláll és így szól: »Te! ha még csak egy fia oroszláncoska is lövésed elé kerül, ugy! de ugy! . . . stb. stb. Hát kérem, ha

ez a „még egy“ birkozó kihívás megtörténik, én azt nem mondom, mit a hallgató vadász mert fene gyerek az a három birkozó és még vissza találná adni, hanem nem szólok semmit.

Magáról a birkozások lefolyásáról is akartam, írni de mint halloom a lap tele van, tehát a jövő számban referálok szakszerű méltatással, mert hogy a francia birkozásnak fent nevezett három művelője igazi nagy mestere is azt szívesen elismerjük, ugyszintén írni fogunk a szivességéből meghívott közönség előtt adott birkozási leczkék lefolyásáról is.

CSONAKÁZÁS.

A Bécsben győzött evezősök.

(Képpel.)

Azoknak a kiváló sportsmaneknek arcképeit mutatjuk be olvasóinknak, a kik dicsőséget szereztek Bécsben Magyarországnak. Egyenként és összevéve hála és elismerés illeti meg őket azért a fényes sikerért, melyet a bécsi regattan kivívtak, melylyel nem csak egyletüknek a „Neptun“-nak koszoruit szaporították, hanem az egész külföld előtt tekintélyt vívtak ki a magyar névnek. Más műveltebb államban, hol a testi nevelésre többet adnak, az egész társadalom ünnepelte volna az ilyen köröket. Mi még ettől messze vagyunk. Annyival inkább kötelessége a sport-világnak ünnepelni őket s neveiket, *Adám Károly, Degré Miklós, Dietzl Gusztáv, Kleiner Gyula, Mészáros Ferencz, Nessi Ernő, Perger Ferencz, Perger Ignác* és *Porteleky László* neveit aranybetűkkel följegyezni a magyar sport annaleseibe.

Vitorlaversený. A Cowes melletti hajóversenyen Vilmos német császár hajója, Meteor, nyolc nap alatt tíz pályadíjat nyert el. A Meteor a királyné által felajánlott díjért, egy serlegért is versenyezni fog. A »Royal St. George klub«-nak szerdán, Kingstownban tartott regatta-versenyénél, a királyné serlegéért való küzdelemben Mr. Jamerson »Iverna« nevű yachtja érkezett elsőnek. A német császár »Meteor« nevű yachtjának akkor tört el egy árbocfája, midőn már nagy térelőnye volt és így kénytelen volt a versenyről lemondani. Az esetről táviratilag értesítették a jelenleg Drontheimban időző császárt és egyuttal részletes jelentést küldtek a londoni német nagykövetségnek is. A császárt az Albrecht-yacht-klub tagjául választotta.

USZÁS

Sport-bravour. Ifj. Elek Gusztáv, a hasonló nevű honvédezedes fia, július hó 31-én a Balaton taván derekas munkát végzett. Két óra és 23 perc alatt Tihanyból átuszott Füredre, ami ötödfél km. utnak felel meg. E hosszu viziuttra eddig csak 25—30 sportman vállalkozott, s ezek között ifj. Elek Gusztáv a legfiatalabb, mert még csak tizenkilenc éves. A vállalkozásnak az említett napon szép idő kedvezett; a nap tisztán sütött, a víz tükre sima volt, hőfoka 23 $\frac{1}{2}$ fok, a levegőé 31 fok Celsius szerint. A kíséző ladikon ült Elek Gusztáv ezredes is.

Pályázat tornatanitói állásra.

A pozsonyi ág. hitv. evang. lyceumban a tornatanitói állomás a jövő tanév kezdetével betöltendő. Az adandó heti órák száma 16, a díjazás évi 600 frt. Pályázhatnak oklevéllel bíró egyének vallásra való tekintet nélkül. A kellően felszerelt folyamodványok f. évi augusztus hó 2-ig a lyceumi igazgatóságához beküldendők.

Pozsonyban, 1892 július hó 16.

Dr. Samárjay Károly,
a pozsonyi ág. hitv. cv. egyház köztség felügyelője.

Pályázat tornatanári állásra.

A nyiregyházi államilag segélyezett ág. ev. főgymnasiumban a tornatanári állás betöltendő lévén, illetékes pályázók felhivatnak, hogy okmányokkal kellően felszerelt kérvényeiket Dr. Meskó László főgymnasiumi felügyelőhöz f. évi augusztus 20-áig küldjék be.

Javadalom: 400 f. o. é. negyedévi előleges részletekben.

Megválasztott köteles a főgymnasium mind a nyolcz osztályában a tantervben megszabott óraszám szerint a tornatanítást teljesíteni.

Ha a megválasztott tornatanár képes lesz viváshól is rendes leczkéket adni, a nyiregyházi torna-és vivó egyesület évenként a fentebb jelzett díjazáson felül 400 ft. minimafis összeget biztosít.

Az állás f. év szept. 1-én elfoglalandó. Próbaév kikötve. Nyiregyházán, 1892 július 23.

A főgymnasiumi tanács határozatából:

Meskó László felügyelő.

KARLSBADI
cipő-különlegességek.

Kajári Dezső

Budapest, Dorottya-utca 8. szám a.
Ajánlja legdusabb választékban
férfi-, női- és gyermek-cipő-áru
a nyári idényre
a legolcsóbb árak mellett. — Különös ügyelemmel
regatta-, velocipédező-, turista és hegymászó
tornacipőket, vadász csizmákat
mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére
ugymint: tisztí cipők, galoschnik vagy gumi cipők,
ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart.
Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsabban eszközöltetnek.

Alapított 1850. évben

Ö Felsége a király legmagasabb személyes elismerése! Minden verseny alkalmával legelső érmeikkel kitüntetett!

Cs. és kir. szabad. Chemiatechnikai labororium, hectograf, gummiaúru és erömütáni és véső műintézet mindennemű irodai szükségletek gyára

KAUTSCHUK BÉLYEGZŐ-GYÁR

vegyész **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyszinte a legmagasabb bel- és külhoni hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója.

Budapest, Kigyóter 2. szám. — Bécs, V. Krongasse 6, saját házában.

Aranyérmek, diszkereszt és diszoklevel.

Csak akkor valódi, ha a sérteletlen dugón ez az égetett felírás van: „Gróf Esterházi Géza.”

A forgalomban levő valódi francia cognacokkal telekedhetik. Szakértő vélemény:

A gróf Esterházi Géza-féle COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet, — ára pedig sokkal olcsóbb. **KÜLÖNLEGESSÉG.**

***** **COGNAC**

mindenütt kapható.

A mi cognacunk tiszta borból van finomítva, minden idegen anyag hozzátétele nélkül, miért is járványos betegségeknel kitünő eredménnyel használtatik.

központi iroda:
Budapest, külső vácsi-ut 23.

A gr. Esterházi-féle cognacgyár igazgatósága
ANGYALFÖLD.

Lipese Bordeaux, Nizza, Páris és Berlin.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József-körut 5. sz.

Minden létező cigarettapapírok között a legtökéletesebb és felülmulhatlan, a valódi francia

szivarkapapíros:
Le GLORIA

Joseph Bardou & Fils-től
Perpignan és Párisban.

60 nagy arany érem, 16 nagy diszokmány,
20 „Hors Concours“ okmány.

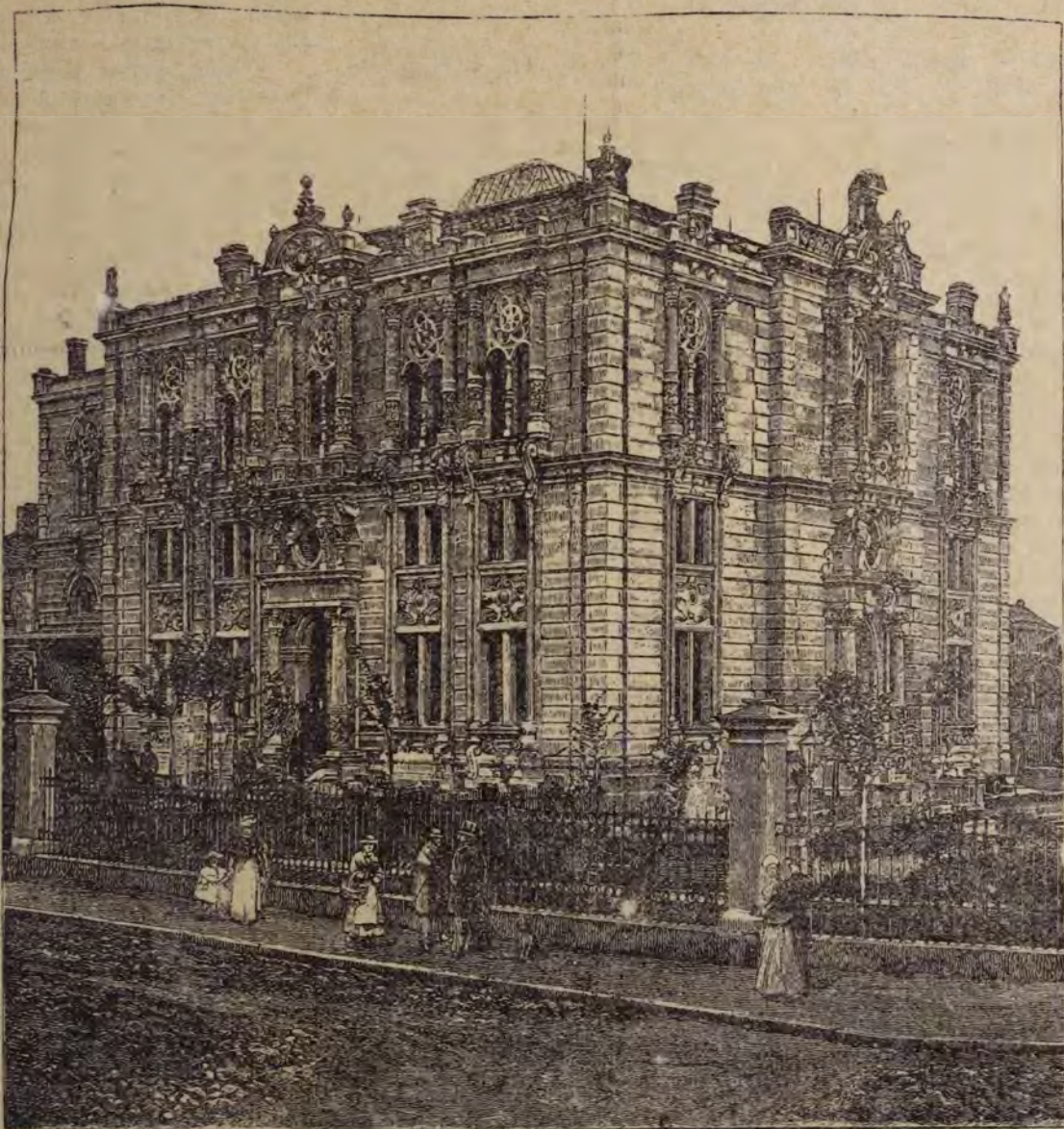
Hüvely-különlegességek: „Le Gloria“ és „Vrai Goudron“.

Kaphatók minden norinbergi és papír-nagykereskedésben, valamint minden dohány- és szivartózsdeben.

A „HERKULES“ mulattató melléklete.

PIHENŐ

A „HERKULES“ előfizetési ára a „PIHENŐ“ mulattató melléklettel együtt negyedévre 1 frt, félévre 2 frt, egész évre 4 frt. A „Pihenő“-re külön előfizetni nem lehet. Előfizetések és hirdetések a „Herkules“ hivatalába (Budapest VIII., József-körut 5.) küldendők.

Szabadkőműves palota Fürthben.

J o l á n.

Novella.

Irta: Balogh Irma.

(Vége.)

II.

— Kedves Baldi-bácsi, csakhogy megérkezett, — szaladt Jolán Rigómezey Boldizsár, nyugalmazott altábornagy elé.

— Halálra vagyok ijedve! A lovak ragadni kezdtek s ha nincs az inas, bizonyára úgy szedtek volna föl az ut porából. Hol vagy te? Minek hívna?

— Jancsi, — válaszolt Jolán s hamisul mosolygott, kevésbe mult, hogy el nem kaczagta magát.

— Gyere ide. Itt van ni, — nyujtott Pribula felé egy tiz forintost.

— Fogadja el — sugta Jolán, mikor látta, hogy Pribula vonakodik a tiz forintot elfogadni.

— Köszönöm.

— Derék fiu vagy! — mondá néki Rigómezey s vállára ütött. — Ha az életben valamire szükséged lesz, csak fordul hozzám s ha lehet szívesen leszek majd segítségédre. Hol van édes anyád, Jolus?

— Szegény beteg lett; az a nagy zgatottság, melyet a per elvesztése idézett elő, ágyba döntötte. Az orvos nem engedi, hogy fölkeljen s így, édes Baldi bácsinak egyedül az én társaságommal kell megelégednie, mert még a kisasszony is azt izente, hogy nem lehet le, mert migrént kapott.

— Pedig nagyon szerettem volna édes anyáddal azonnal beszélni.

— Nemde a per ügyében? Lásza, édes Boldi bácsi én úgy megörültem, hogy mi vesztettük el.

— Megörültél? Hogyan?

— Jaj hosszú annak a históriája! Nem is tudom, vajon elmondhatom-e Boldi bácsinak?

— Már hogy ne mondhatnád, hisz nagybátyád vagyok.

— Igaz, igaz, de hogy is kezdjem? Örültem, hogy szegények lettünk, azt hittem, hogy a szegénység hozza boldogságom, de csalódtam, mert van még egy bökkenő.

— Melyik az?

— Boldi bácsi legény volta s az, hogy esetleg én leszek az örököse.

— Nem értek.

Nem is könnyű azt megérteni. De elmondom a tényállást: egy fiatal ügyvéddel ki perünket vezette, megszerettük egymást.

— Természetes.

Az. De az ügyvédnek nincsenek olajba festett ősei, nincsenek családi tradíciói, mint azt a mama mondja és nincsen családi levéltára; szóval ő egy polgárnak a fia és nincs semmi efféléje de van egy arany szíve, melylyel csak engem szeret.

— Hm, ez kevés, de végre elég is. Te Rigómezey leány vagy, nézned kelene őseidet.

— De hisz azok nem élnek.

— De élek én, mint az ő képviselőjük.

— Mikor Boldi bácsi ős lesz, akkor már az én Jánosomnak is lesz családi levéltára.

— De beszélj hát komolyan, nem szeretem az efféle tréfákat. Anyád persze hallani sem akar róla, hogy is hívják?

— Pribula az ő legkedvesebb neve.

— Szépnek, nem szép. . .

— Várjon, édes Boldi bácsi; a java csak most következik. De előbb, mielőtt tovább beszélnek, adja ide kezét, és igérje meg, hogy a mit most mondok az kettőnk titka marad.

— Beszélj!

— Mama . . . mama azt akarja, hogy . . . hogy Boldi bácsi engem — vegyen el.

— Én téged?!

— Nos és nem volnék én elég csinos feleség?!

— Azt nem tagadom.

— Igen, hát mama azt akarja s ezzel csak azt akarom, Boldi bácsival megértetni, hogy mama lemondjon tervéről, Boldi bácsinak meg kell házasodnia.

— No ilyet sem hallottam még! — nevetett föl Rigómezey, — az unokahugom házasít! És ugyan kit vegyek el?

— Tudnék én egy pompás, feleségnek való leányt.

— Ki az?

— A mi kisasszonyunk.

— Én, Rigómezey, altábornagy elvegyek, egy gouvernantot?! Gyerek, a te fejed tele van demokratikus eszmékkel. Az az ügyvéd teljesen elrontott.

— Oh dehogya! Én beszéltem az ő fejét tele, hisz ő olyan kedves, hogy mindenre rá áll, a mit én akarok. A gouvernant; édes Boldi bácsi, csupa kék vér: báró kisasszony s levelein gyakran ott áll, hogy „Generals Waise.“ Várjon Boldi bácsi utána szaladok s behozom.

Jolán kiszaladt a szobából s Rigómezey egyedül maradt:

— A sógor asszony terve . . . Generals Waise . . . báró leány. . . Hát ha Hermin? . . . Nem, hisz ő meghalt. Megtörtém a szívét. . . Soha sem bocsátott meg.

— Kisasszony, kisasszony! — hallatszott Jolán hangja az ebédlőből, a hol Pribula isszonyu ügyetlenül terített.

— Jól megy minden! Boldi bácsit házasítom, csak most a kisasszony ne rontsa el tervem.

— Oh te kedves, kis boszorkám! — csapott le Pribula egy tányért s Jolánt szenvedélyesen megölelte.

— Jolán! — nyílt ki egy mellékajtó s a nevelő nő szigorú hangja ma-

gához térítette a szerető párt. — Egy cseléd!

— Kedves, egyetlen kisasszony! — rohant hozzá Jolán — s közben Pribula lekapta parókáját.

— Pribula?! Mi ez? Jolán. . .

Jolán felkaczagott s megcsókolta a kisasszony kezét. — Majd elmondok mindent, csak most jöjjön velem — huzta magával.

— Hová? Baj történt?

— Még nem, de ha nem jön, nagy baj lesz.

— Hol van az altábornagy?

— Kedves Boldi bácsi, ez a mi legkedvesebb kisasszonyunk — léptek be a szalónba.

— Rigómezey szeméhez kapott.

— Hermin!

— Boldizsár! — lebbent el a két ajkról egyszerre.

— Ni hát ebből mi lesz? — morgogá Jolán s meglepetve nézett Boldi bácsira és Herminre, kik zavorodottan állottak egymással szemben.

— Jolus, kérlek hagyj magunkra, — törte meg Rigómezey a csendet.

— Hermin kisasszony legyen jó Boldi bácsi iránt; az én boldogságom függ az ön jószágától, — ölelte meg Jolán a nevelőnőt és kiment.

— Meg tud-e bocsátani — kérde Rigómezey Hermint.

— Nem; ön nagyon megsértett; föltette rólam a rosszat.

— Megsértettem; a látszat ellene szólt. Aztán tudtam meg az igazat. Megtudtam, hogy Somosné az inast fogadta föl s én azt láttam, korán reggel ablakából kiugrani; Somosné azt akarta, hogy leányát vegyem el.

— Tudom. Nem kérdett meg engem?

— Anyira kétségbeesett, annyira dühös voltam akkor, hogy féltem önrel találkozni. Ön aztán elment s később, mikor az igazat megtudtam kerestem önt, elkövettem mindent, hogy föltaláljam de hasztalan, mig végre holt hírét hallottam. Kétségbe voltam esve s sok éven keresztül valóságos lelki beteg voltam. S ha egy-egy nőhöz házassági szándékkal közeledtem, nyomban eljött az ön emléke s az kedvesebb, drágább volt nekem minden másnál: nem házasodtam meg. Nemde megbocsát? Bocsásson meg, s engedje, hogy a mult vétkét helyre hozzam.

— Megbocsátok, — válaszolt Hermina alig hallhatólag s kezét oda nyújtotta Rigómezeynek.

— Köszönöm — vonta Rigómezey a reszkető kezét ajkaihoz. — Nemde meg tarthatom ezt a drága kezét az egész életre?

Hermin előre hajtott s megcsókolta Rigómezeyt. Az a csók elmondotta, hogy ifjúkori szerelme még mindig ott élt szívében, még mindig szerette az egyetlen embert, kivel egykor elvult jegyezve.

— Áldjon meg az Isten, Hermin —

viszonozta Rigómezey a csókot. Aztán oda ment az ajtóhoz és beszólította Jolánt.

— Menyasszonyom — mutatott Herminre, mikor Jolán belépett.

— Hála Istennek! — tapsolt Jolán örökösen — gratulálok, édes jó Hermin kisasszony, borult Hermin keblére, majd kérde: és most, Boldi bácsi nemde beszólíthatom Jánost.

— Be. Ki az a Pribula? — kérde, Hermint, mikor Jolán távozott.

— Nagyon derék, törekvő ember. Jolán szereti, kérem mozdítsa elő boldogságukat.

— Itt vagyunk, Boldi bácsi — jött Jolán Pribula karján.

— Az inas! — kiáltott föl Rigómezey. Ez a gyermek megőrült.

— Dehogy örültem! Ez dr. Pribula János, a kit mama kitiltott a házból s a kit csak így mutathatok be, Boldi bácsinak.

— Exellentias uram, azt méltóztatott mondani, hogy ha az életben valami bajban leszek, forduljak exellentiaidhoz.

— Nemde eszközöljem ki számára Jolán kezét? Szavamon fogsz, öcsém, és én . . . Ah sógor asszony! — fordult meg Rigómezey meglepetve: a perczben lépett Rigómezeyné, komornájára támaszkodva; nem birt az ágyban maradni, megsejtette, hogy terveit veszedelem fenyegeti. Hogy érzi magát, sógor asszony? — kérde Rigómezey s kezét fogott a beteg asszonynyal.

— Köszönöm, meglehetősen.

— Pribula egy zsöllyét tolt elő s Rigómezeyné bele ült.

— Jöjjön a mama háta megé sugá, Jolán Pribulának.

— Sógorasszony, a mint tudod a pert én nyertem meg. Ne sirj, egy föltétel alatt minden a régiben maradt; a birtok ismét a tied, illetve a Joláné lesz, ha . . . ha Jolánt minden szemrehányás, minden jelenetek nélkül oda adod — Pribulának.

Rigómezeyné a széken, félig fekve ült, kiegyenesedett, arca kipirult s orrlyukai láthatólag morogtak, lélekzete gyorsabb lett. Az alternatíva nehéz volt: vagy a birtok egy parvenu vőnek, vagy — semmi.

— Te, Rigómezey Boldizsár te . . .

— Én, én! Csak ne gondolkozzál sokká. Jöjjön csak, édes doktor — intett Rigómezey Pribulának.

— Mit, Jancsi, az inas?! Hát megbolondultatok?! — kiáltott föl az asszony.

Jolán egy rántással lekapta Pribula fejéről a parókát. Rigómezey és mindnyájan hangosan fölnevettek; a helyzett, egy perczre roppant komikus volt.

Pribula meghajtotta magát és kezét akart Rigómezeynének csókolni.

— Nagyságos asszonyom . . .

— Nem . . . Hát véled mi lesz sógor?

— Menyasszonyom, — fogta meg

Rigómezey Hermin kezét s sógornőjéhez vezette.

— Hogyan? Hermin kisasszony?! Mi történt, itt, alig egy óra alatt?

— Amor leszállott az Olympusról s magával hozta flyment is. Leogsfeld Hermin, ez előtt tizenhat esztendővel menyasszonyom volt. Mostan a tizenhat esztendőt kitörüljök az emlékezetből és boldogok leszünk. Nos, sógor asszony, ne gondolkozzék már annyit, hanem mond ki azt az igent.

— Gyere ide, te rossz leány.

— Mehetek Jánossal?

— Gyertek ide, gyermekek.

— Ezt már szeretem, — kiáltott föl Rigómezey s kezét oda nyújtotta Rigómezeynének.

Toloneczok.

Irta: TURY ZOLTÁN.

Hegyek között van a hazám, hát nem szeretem az alföldet. Kifárad a szemem, a mint a végtelen rónát bámulom s untat is ez a folytonosan sima homoktenger az ő sokszor megverselt gólyanyaku kútgémjeivel, tanyaival, melyek csak néhány kilométernyire vannak egymástól. Szeretném magam is taszítani a robogó vonatot, hadd haladjunk gyorsabban be a hegyek közzé, az én világomba. A nap szinte perzsel, sugaraival fülledt, nehézzé teszi a levegőt. Bágyadtak vagyunk valamennyien, szeretnénk aludni, de ilyen hősegekben még az is lehetetlen. Hát diskurálunk.

Mindenkihez szólok valamit s mindenki kap rajta, hogy beszélhet.

Velem szemben ül egy öreg ur a fiával. Pestre utazik. Vonásaiban van egy kis falusias fufang s a tekintetében sok óvatosság. Bizonyosan sokat beszéltek neki otthon a zsebmetszőkről, a kik csak egyet füttyentenek s már a szegény utas bugyellárisa messze jár. Kis idő múlva már bizalmasabb lett s kitört belőle az ur. Henczgni kezdett, emlegette a holdjait és a ménesét. Mellette ült a fia, egy 14—15 éves iskolás gyerek, ki sokszor szinte elképedt az apja szavaira s néha, mikor nem néztem oda, meg is ránította az öreg ur kabátját.

— Vigyázz, észreveszi . . .

Kérdésemre, hogy járt-e Pesten, hatalmas igennel felelt. Láttam az arczából, hogy nem mond igazat, de a valót restellené bevallani. Darabig mulattott füllentéseivel, de aztán untam ezt is ilyen nagy melegben. Néztem a kalauzt. Ez az ajtófélféhez támaszkodva egyik markából számítgatta át szivarjait a másikba. Rosz ut volt, csak tizenhét van. Bock, trabucco, rövid s még olyan is volt, a melyikből két darabot adnak három krajezáért. Attól függ, hogy milyen a pasasér, de ez az ut rossz volt.

A tulsó szögletben huszonegyest játszik két urforma ember. Minden perczben összevesznek, csalónak, swindlernek nevezik egymást, hanem újra kibékülnek, mert hát ez már a kártyával jár, nem is volna játék, ha nem járna vele az izgalom s egy kis verekedés csak felfrissíti a vért, még hasznára válik az embernek. Két bécsi ügynök németül beszélget, ezek már csendes, szinte titokzatosan társalognak, bizonyosan az üzleteikről. A kisebb állomásokon nem száll a kocsinkba senki, pedig már szeretnék egy új alakot a többi mellé. Ezek nem sokat mutatnak magukból, vagy talán nincs is bennük semmi.

A vonat halad tovább s végre itt van egy nagy állomás, hol sört lehet inni a zöld komlós folyosón s a hol bizonyosan megváltozik majd a társaság is. A kalauz ajánlatot tett, hogy egyedül hagy majd a kocsiban. Köszönöm, de nem kell, mit művelnék ezen a hosszu uton? Egy vén portás, ki reggel óta már berekedt a kiabálásban, nagy kolompot ráz a kezében, s most is igyekszik éppen olyan erős hangot adni ki, mint mikor teljes erejében van. Persze nem sikerül neki, hanem azért csak folytatja a hiábavaló kísérletezést s váltig bizonyítgatja, hogy nem venné a lelkére, ha valaki lemaradna a vonatról. Felszállok újra s a kocsimban nincs senki. Már bosszankodom is az elhagyatottságomon, mikor belép egymásután két leány, egy férfi s végül egy rendőr. Sokat ígér ez a társaság. Leülnek velem szemben, a rendőr az ablaknál áll, s most már öten várjuk, hogy kimozduljunk innen. A rekedt portás csönget, még egyszer elkialtja, csak szokásból is, hogy: Beszállani, beszállani, — pedig a perronon az állomásfőnökön kívül nincs senki — és a vonat lassu döcögéssel elindul.

Furcsa kis társaság ez itt előttem. A férfi nem lehet több harmincz évesnél, de a haja olyan rut szürke, mintha sárt dobáltak volna rá az utca-gyerekek. Arczára lenyomtatta az Isten a bűnét is, most is ittas. Folyton énekel s olyan lármát csap egymagában, hogy tulrikoltja a vonat dübörgését. A rendőr csitítja, de nem hallgat rá.

— Hallgass már te Misi!

— Hagyja el Debreczeni ur, jó kedvem van. Engedjék meg legalább, hogy nótázzon a szegény ember.

Kiváló ismerőse ez a nagybajuszu szigoru képü rendőr, csak úgy a nevén szólítja s komázik vele, mert már régi pajtások, a mennyiben mindig együtt mennek haza. Van egy harmadik is, a ki rendszeren velük szokott lenni az utazásaikban, hanem úgy látszik, most valahol „megragadt”. Ez a vak Jóska. Nem vak ez, csak rendszeren a vakságot szokta szimulálni, az utcákon kéregetve, azért maradt rajta ez

Tolsztoj Leo gróf mint szántóvető.

a név. Misi sajnálkozik is rajta, hogy nélkülöznie kell a jó pajtását s kérdezősködik:

— Nem tudja Debreczeni ur, hol van Jóska?

— Nem tudom. Hallgass!

Dehogy hallgat. Kérdezősködik a leányoktól is, de azok se tudják. Befogták valahol, hanem majd kieresztik. Mostanában olyan keveset tartják benn az embert, hogy igazán nem is érdemes elfogatni magát valakinek. Csak hazatolonczolják, mintha bizony otthon szivesebben látnák őket, mint az idegenbe. Nem érdemes élni ilyen méltatlan világban.

Az egyik leány leül a legény mellé. Szivart kínál neki, de nem ad, csak ingerkedik. Mosolyog rá s kaczerkodik vele mulatságból. Hosszu az ut, hát el kell üzni valamivel az unalmat. A szegyenel, a bűnével nem törődik semmit, már beleszokott a gyalázatába, talán meg se tudja nélküle élni. Arczán hamuszínű foltok vannak, ajkai szárazak s szemeit félig lesütve tartja. Van valami a vonásaiban, az elvetemültség kinyomata, a mit félreismerni nem is lehet. Szinte undorít a mosolygása s végig borzong minden idegem, mikor kaczag.

— Kell-e szivar Misi?

— Nem.

— Ha kéne se adnék.

Misi elfordul. Talán, ha szivart kapott volna, másképp viselné magát, de így... megvetőleg néz rajta végig s tovább húzódik a padon.

A harmadik toloncz még egészen fiatal s most utazik először ilyen alkalmatossággal. Simán lefésült szőke haja van s az arcza is szelid, bánatos. A mióta elindultak, folytonosan sir, a kendője nedves már e könnytől. Egy faluból valók a másikkal s eddig külön éltek egymástól. Ez a szelid arczu leány nem állott szőbe se utcán, se tánczban a másikkal, büszkébb volt a jó nevére, mintsem észrevette volna. Most aztán egy kocsiiban utaznak haza s egy rendőrnök, Debreczeni urnak kell beszámolni mindkettőjükkel a községben. Ráfogták, hogy lopott. Kiderült ugyan az ártatlansága, de azt mondták, hogy mégis gyanus a magaviselete s nem türik meg a városban — a becsületes emberek között. Hazaviszik. Sir, keservesen sir, tizenhatsz évét nagyon bántja a gyalázat, fél a szégyentől, a falutól, a pletykától, s néha olyan könnyörgő tekintetet vet a nagybajuszu rendőrré, mintha remélné, hogy valahol utközben ez a szigorú ur elengedi az utjára. Nem lehet, nem lehet.

Hát az édes anyja, ettől fél legjobban. Mit fog mondani ez a becsületes asszony, ha meglátja? Mit fog mondani? Vajjon tudja-e, hogy megyen? Hátha nem tudja. Megkapaszkodik ebben a vékony, silány fonálban s megkérdezi halkán, bátortalanul a társát, félve a választól:

— Tudjuk már, hogy megyek?

— Hogyne tudnák?

— Honnan tudják?

— Régen ott van már az irás.

Mélyen, keservesen sohajtott a leány s fáradtan fektette le fejét a kocsikemény oldaldeszékjára, bámulta a tetőzet közepén a lámpát, a függönyöket, egyszerű-egyszerű kinézett az ablakon s a fogai közt kiszaladt a hang: szegény anyám, szegény anyám. Most már elfeledte egészen a maga nyomorúságát s csak az anyjára, a vén asszony bánatára gondolt.

A másik, a göndörhaju vigasztalta:

— Mit sírsz? Neked könnyű a sorsod, nem bánt senki. A szolgabíró ur azt fogja mondani, hogy vigyázz a tisztességre, meg a becsületre s ne hozz szégyent a falura, hanem én, én mit csináljak? Engem fel is pofoz, tudom bizonyosan, hogy ad egy pár pofont. Már így szokott az utóbbi időben. Azért, lásd, még sem sírok, hanem énekelek. A „Suhancz“-ból kezdett énekelni egy katonanótát s igazán úgy látszott, mintha nem törödnék semmivel, még a mai nappal se.

Mikor aztán az egyik sirt s a másik kettő énekelt, megunta Debreczeni ur is tovább hallgatni a lármát. Reájuk kiáltott:

— Hallgassatok.

A leány nem sirt többet hangosan, csak egyszer-egyszer csuklott egyet-egyed, erőszakosan fojtva vissza magába a hangot. Ez a rendőr nagyobb hatalmasság volt előtte, mint a király, a ki messze van s a ki talán el is eresztené, ha ilyen szépen kérné a kék szemeivel. Fejét a kendőjére hajtva, a fáradtságos ut után elaludt. Az arcza elváltozott, mosolygott álmában már kibékült az anyjával.

Egy kis állomáson kiszállottak. Már várta őket a kisbíró és két esküdt s az anyja nem volt ott, még nem tudja még van egy félóra, a mig megtudhatja, még boldog — hála az Istennek.

A távolban, mintha tengeren úszó bárkák lennének, úgy látszanak fátylaikból félig kibontakozva a hegyek.

Mindjárt otthon leszek.

Hullámszik . . .

Hullámszik a élet,
Mint a szilaj örvény:
A korral, az embert
Messze el söpörvén.

Van, van a mi mégis.
Evezreken átal:
Daccol az enyészet
Sötét hatalmával!

Tudjátok-e mi ez,
Sejtje-e lelketek,
Hogy ez nem lehet más:
Mint a nagy, nemes tett?!

Firnstall Károly.

Otthon van.

Irta MALONYAY DEZSŐ.

Már nagyon késő volt s ők ketten ott ültek a szobában, várták haza a leányukat. Az asszony nyugtalanzkodott s mind évődött, hogy ugyan hol lehet, hol maradhat ilyen sokáig? . . .

Az ember biztatta, hogy majd jön már, majd megjön mindjárt.

Tizenegy óra felé már nem beszélt egyikük se, de annál inkább várták. Csendesesen ültek s kerálték egymás tekintetét. Utóbb az asszony biztatta a férjét, a ki úgy tett, mintha nem is arra gondolna. Máskor is oda marad, majd itthon lesz mindjárt.

Kezdték azon gondolkozni, hogy mit is csinált a leány, mielőtt elment? Semmi különösét. De mégis, mintha sokáig készülődött volna. Babrált a szekrényben. Az asszony nem akart, vagy talán nem mert most utána nézni, hogy mit csinált ott? Ezalatt keservesen telt az idő. Hogy szerzeg a petro'eum lámpa!

— Csak jönne már! . . .

Az asszony szerette volna, hogy ne lássa a férje, de csak rászánta magát s kinyitotta a leánya szekrényét. A szekrényben minden a helyén volt. De a piros szalaggal átkötött zsebkendő-csomóra oda volt téve a leány karperece, melyet attól az újságírótól kapott s babonából soha se szokott letenni a karjáról.

— Ni a karperecz — —

— Ott a karperecz?! — kiáltott föl a férfi is és odasielt. Reszkettek s megijedtek mind a ketten. Azután egymásra meredtek mint két bűnös. Hát miért ijedtünk meg? . . . Szerették volna eltagadni azt, hogy megijedtek. Az asszony kifalálta a férje gondolatát:

— Gyere menjük!

A két öreg ember elindult, hogy hűvös, nedves éjjel, abban a nagy városban, százezer ember közt megkeressék a leányukat. Csak mentek. Széles meg szűk utcákon, kérdezősködés nélkül, néha egymás mellett, néha egymás mögött cél nélkül, mentek a leányuk után. A férfi a belvárosi kapitányság kapujában megkérdezte az őrt álló rendőrtől nem hoztak-e oda hirt valami leányról? A rendőr küldte őket az inspekcziós szobába, de nem mentek be. Csak később, hosszú járkálás után tértek vissza.

Az álmos tisztviselő telefonirozott a kapitányságra s nem kapott hirt, sehol se tudtak a leányról. De azt jegyzőkönyvbe vette, hogy ők keresik. Ezután hazamentek. Hátha már otthon van?

— Nincs, nincs itthon! — ismételtette szivszaggatóan zokogva az asszony.

— Menjünk el oda, — mondta nagyon halkán a férje.

Elmentek, — már most futva, —

